

Wybory w Ołyce i sąsiednich wsiach: jak to się działo

Вибори в Олиці та сусідніх селах: як це було

W czasie lokalnych wyborów w miasteczku Ołyka, we wsi Metelne i Łuczany nie odnotowano istotnych incydentów.

Na stanowisko przewodniczącego Ołyckiej Rady Wiejskiej, do której przynależą miejscowości Ołyka, Metelne i Łuczany, pretendowało pięć osób. Lokalni mieszkańcy mówią, że główna konkurencja na to stanowisko rozgrywała się między obecną przewodniczącą Oleną Kaszewską i Lilią Leoszko, która prowadzi małą firmę.

Wyborcy mówili, że wiedzieli, na kogo będą głosować jeszcze przed tym, jak poszli na wybory. Ludzie, jak wynikało z rozmowy koło punktów wyborczych, byli przekonani, że głosowanie jest ich obowiązkiem, bo od niego zależy ich przyszłość oraz przynależność ich rodzin.

«Na wybory należy pójść, bo od tego zależy los naszej wsi i gospodarki. Problemami wymagającymi natychmiastowego rozwiązania są drogi w wioskach i oświetlenie ulic – powiedziała dyrektor przedszkola we wsi Metelne Olga Rogowska.

Pojawienie się na wyborach dziennikarki bardzo zdziwiło mieszkańców Ołyki. Jedni reagowali pozytywnie i chętnie dzielili się informacją, inni szybko odchodzili

w swoją stronę. Pewna starsza osoba zapytała: «Po co pani tu przyjechała?», a mężczyzna stojący obok od razu dodał: «Dlaczego pani teraz nie w Łucku na wyborach, a do nas przyjechała? Czyżby panią tam nic nie interesowało?» «W Ołyce zahaczę od razu trzy tematy – wybory, zamek i kościół» – ta moja odpowiedź ucieszyła współmówców. Następnie pojawił się jeszcze jeden temat – złe drogi.

Członkowie komisji wyborczej w punkcie wyborczym 070 273 w Ołyce również byli zdziwieni wizytą dziennikarza, jednak bez żadnych pytań natychmiast mnie zarejestrowali. Obserwatorzy powiedzieli, że odnotowali drobne incydenty. Było kilka przypadków, gdy do kabiny do głosowania wchodziło po dwie osoby. Dużych kolejek w Ołyce nie było. Ludzie szli głosować stopniowo.

W czasie pobytu w Ołyce udało mi się zwiedzić zabytki historyczne, które są dumą tego miasteczka. Często przyjeżdżają tu turyści, żeby zobaczyć zamek wybudowany w 1558 r. Obecnie tam się znajduje

Na miejscowych wyborach u siliści Олика, в селах Метельне та Личани не було виявлено значних порушень.

На посаду голови Олицької селищної ради, до складу якої входять населені пункти Олика, Метельне та Личани, претендувало п'ять осіб. Місцеві жителі розповіли, що основна конкуренція розгорнулася між чинною головою Оленою Кашевською та Лілією Леошко, яка займається підприємницькою діяльністю.

Виборці стверджували, що знали, за кого голосуватимуть ще до того, як йшли на вибори. Люди біля виборчих дільниць були переконані, що голосувати – це їхній обов'язок, від якого залежить їхнє майбутнє та майбутнє їхніх родин.

«На вибори треба йти, бо вирішується доля села та нашого господарства. Перша проблема, яку треба вирішити, – це дороги в селах та освітлення», – розповіла завідувач дитсадка в селі Метельне Ольга Rogowska.

Поява на виборчій дільниці журналістки неабияк здивувала жителів Олики. Одні реагували привітно та охоче ділилися інформацією. Інші ж намагалися якнайшвидше обійти стороною й нічого не гово-

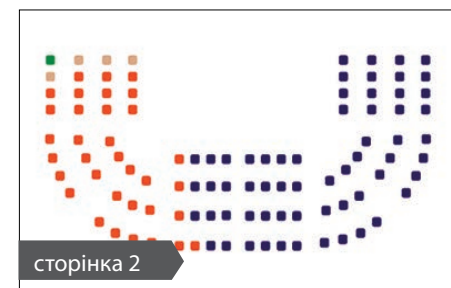
рити. Жінка пенсійного віку запитала: «Навіщо ви сюди приїхали?» Чоловік, якому на вигляд 45 років, одразу ж додав: «Чому ви зараз не в Луцьку на виборах, а до нас приїхали? Хіба у вас не цікаво?» «Приїхавши в Олику, матиму одразу три теми – вибори, замок та костел», – така моя відповідь потішила співрозмовників. Згодом додалася ще одна тема – погані дороги.

Члени виборчої комісії на дільниці № 070 273 у смт Олика теж здивувалися приїздові журналіста, проте без зайвих запитань одразу мене зареєстрували. Спостерігачі заявляли, що фіксували незначні порушення. Було кілька випадків, коли в кабінку для голосування заходило відразу дві особи. Великих черг на дільниці в Олиці не було. Люди приходили голосувати поступово.

Після відвідування дільниці вдалося побачити на власні очі історичні пам'ятки, які є гордістю селища. До Олики часто приїждять туристи, щоб побачити замок, збудований у 1558 р. Нині там розташована психіатрична лікарня. Неподалік знаходиться костел Святої

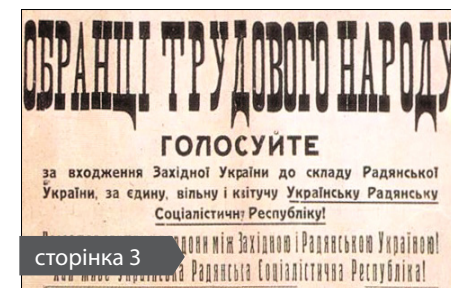
Перемогла партія «Право і справедливість»

Zwyciężyła partia Prawo i Sprawiedliwość

Вибори 1939:
«Возражений нет»

Wybory 1939:
«Bezapelacyjnie»

Ніхто, крім нас

Nikt, oprócz nas

Конкурс із польської
орфографії

Konkurs z ortografii polskiej

Польща з вікна потяга

Polska zza okna pociągu

szpital psychiatryczny. W pobliżu położony jest zabytkowy Kościół Świętej Trójcy z pierwszej połowy XVII w. Budynek jest poddawany renowacji dzięki wysiłkom polskiej «Fundacji Dziedzictwa Kulturowego», która pozyskała na ten cel środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a także od osób prywatnych. W pobliżu kościoła spotkałam ks. Jerzego Pognerbykę. Według niego, renowacja świątyni potrwa co najmniej pięć lat.

Po zwiedzaniu i zrobieniu zdjęć, wróciłam do lokalu wyborczego w Olyce. Spotkałam tam 25-letniego Wołodыmyра, który uważa, że obecnie, szczególnie po Majdanie, bardzo trudno jest głosować. Mężczyzna wymieniał główne problemy Olyki, które należy rozwiązać natychmiast. Powiedział, że: «Brakuje nam oświetlenia. Latarnie są tylko na głównej ulicy i postawiono je dopiero przed wyborami». Jeśli chodzi o zamek, jego zdaniem, budynku na razie nie trzeba restaurować, bo: «Jeśli w zamku zaczną się prace renowacyjne, większość ludzi straci zatrudnienie». Ale odwołanie prac renowacyjnych powoduje niszczenie obiektu.

Od Olyki do Łyczан pojechałam samochodem i przekonałam się, że tam naprawdę nie ma normalnej drogi. Asfalt jest zniszczony, ogromne dziury, kałuże podobne do stawów z pływającymi kaczkami. Często musieliśmy omijać środek drogi i tulić się do pobocza. Samochody mijają się jakimś cudem. Kierowcy poruszają się «na pamięć», unikając najgłębszych jam, żeby nie uszkodzić samochodu.

Mieszkańcy Łyczан, którzy stali koło lokalu wyborczego, mówili, że nie ufają już politykom, którzy przez wiele lat obiecują, że zrobią drogę. Podkreślili, że chodzi tu nie o łatanie dziur, lecz o nową drogę. «Kto tylko nie robił na tej drodze PR-u. Jeśli ktoś z kandydatów oznajmi, że wyremontuje drogę, nie będziemy na niego głosowali, bo już temu nie uwierzemy. My to już słyszeliśmy. Wie pani, jak w zimie jeździmy autobusem? Tam, gdzie jest najgłębsza jama, kierowca prosi wszystkie osoby o to, żeby wysiadły z autobusu, nawet jeśli jest silny mróz. Sam objeżdża dziury, a ludzie idą za autobusem. Po ominięciu dołów wsiadają do autobusu...» – ze smutkiem powiedziała mieszkanka Łyczан Оксана.

Mieszkańcy wsi głośno się skarżą z powodu dróg. Prosiли, aby koniecznie o tym napisać, bo stracili wszelką nadzieję, że władze cokolwiek zrobią w tym kierunku.

W łyczановским lokalu wyborczym powitano mnie życzliwie. Niektórzy z obecnych pytali mnie ze zdziwieniem (bo byli i tacy, którzy pierwszy raz mieli możliwość rozmawiać z dziennikarzem): «Przyjechała pani tak daleko z naszego powodu?

Napisze pani o nas?». Odpowiedziałam, że napiszę o wyborach. Dodawali też: «Trudno w to uwierzyć, że pani tu jest. Jest pani pierwszą dziennikarką, którą tu zobaczyliśmy!»

Członkowie komisji wyborczej powiedzieli, że najwięcej wyborców przyszło rano i w południe. Mimo, iż obserwatorzy poinformowali o braku naruszeń, okazało się, że informacje o kandydatach w lokalu wyborczym zostały zamieszczone bez ich zdjęć. Ludzie żartowali, że tak jest nawet lepiej: będą patrzeć nie na wygląd, a na zyciorysy.

W Łyczанach już zapadał zmrok. Od razu dało się zauważyć, że na wsi rzeczywiście nie ma dróg i oświetlenia ulic.

Lokal wyborczy w Metelnem zadziwił swoimi niewielkimi rozmiarami. Jednak właśnie tu, po raz pierwszy w ciągu dnia, sprawdzono nie tylko moją legitymację dziennikarską, ale też paszport. Wieczorem w punkcie wyborczym było mało ludzi, większość zagłosowała rano.

Wieczorem udało się wrócić na wybory do Olyki. Przed zamknięciem lokalu wyborczego przyszli przedstawiciele OBWE. Obserwatorzy Louis James Emmerton i Jeffrey Jacobs natychmiast zwrócili uwagę na to, że jedna ze skrzynek wyborczych miała tylko jedną «plombę», chociaż miało być dwie. Natomiast przewodnicząca komisji zapewniła, że tak było od samego początku i takie skrzynki otrzymały wszystkie punkty wyborcze. Po zamknięciu lokalu wyborczego milicjant nikogo nie wpuszczał do środka. Głosy zaczęto liczyć od razu po zabezpieczeniu pustych kart do głosowania.

25 października mieszkańcy Olyki, Metelnego i Łyczан znowu wybrali na przewodniczącego Olyckiej Rady Wiejskiej Olenę Kaszewską, która piastuje to stanowisko od listopada 2010 r.

Maja GOŁUB

Трійці – пам'ятка архітектури першої половини XVII ст. Зараз будівлю реставрують завдяки зусиллям польського «Фонду культурної спадщини», який отримав кошти від Міністерства культури та національної спадщини РП, Міністерства закордонних справ РП та приватних осіб. Біля костелу я зустріла отця Юрія Погнербику. За його словами, реставрація костелу триватиме щонайменше п'ять років.

Оглянувши територію та зробивши фотографії пам'яток, повертаюся спостерігати за голосуванням в Олиці. Зустрічаю біля дільниці 25-річного Володимира. Він зазначив, що зараз, особливо після Майдану, дуже важливо зробити вибір. Чоловік назвав найбільші проблеми Олики, які потребують першочергового вирішення: «У нас немає освітлення. Освітлюється лише одна центральна вулиця, і зробили це перед виборами». Щодо замку, на його думку, будівлю ще поки не потрібно реставрувати. Пояснює: «Якщо із замком щось почнуть робити, то основна маса людей залишиться без роботи. Зараз замок не можна займати». Хоча, зазначимо, без реставрації замок поступово зруйнується повністю.

З Олики до села Личани вдалося проїхатися автомобілем і пересвідчитися, що там справді відсутнє нормальне дорожнє покриття. На дорозі майже немає рівного асфальту, великі вибоїни та калюжі, що нагадують ставки. У деяких навіть плавають качки. Часто доводилося їхати збоку дороги. Автомобілі дивом минають одне одного. Водії мають бути дуже уважними, аби не втрапити в найглибшу яму та не пошкодити авто.

Жителі Личан біля дільниці повідомили, що вже не вірять політикам, які протягом багатьох років обіцяють їм зробити дорогу. Зазначили, що мова вже йде не про ямковий ремонт, а про капітальний. «Хто тільки на цій дорозі не

піарився. Якби якийсь кандидат заявив, що зробить дорогу, ми б за нього не проголосували, бо вже не віримо в це. Ми все це чули. Знаєте, як ми їздимо автобусом узимку? Там, де найглибша яма, водій висаджує всіх людей із салону, навіть якщо на вулиці лютий мороз, й об'їжджає ями сам, а люди йдуть за автобусом. Минувши ями, сідають у салон...», – розповідає з сумом жителька Личан Оксана.

Селяни скаржилися на ситуацію з дорогами та просили обов'язково про це написати, мовляв, надії на владу вже нема.

На виборчій дільниці в Личанях члени та голова ДВК зустріли мене привітно. Дехто з них вперше на власні очі бачив журналіста. «Ви приїхали так далеко заради нас? Будете про нас писати?» – запитали здивовано. Відповіла: «Так, напишу про вибори». «Нам аж не віриться, що ви тут. Ви перша журналістка, яку ми побачили!» – додали вони.

Члени виборчої комісії розповіли, що явка виборців була найкраща вранці та в обідню пору. Попри заповнення спостерігачів про відсутність порушень, все ж вдалося зафіксувати невелике – інформація про кандидатів на дільниці була розміщена без їхніх фотографій. Люди віджартувалися, що, мовляв, так краще: зважатимуть не на зовнішність, а на біографію.

У Личанях уже сутеніло. Одразу впало в очі, що село дійсно не вистачає доріг та нормального освітлення вулиць.

Виборча дільниця в Метельному вразила своєю компактністю. Проте саме там, вперше за весь день, перевірили не лише журналістське посвідчення, а й паспорт. Увечері на цій дільниці було нелюдно, найбільше виборців відвідали її зранку.

Увечері вдалося повернутися на дільницю в Олику. Перед її закриттям прийшли представники ОБСЄ. Спостерігачі Льюїс Джеймс Еммертон та Джейфрі Джейкобз одразу ж звернули увагу, що на одній із виборчих скриньок пломба лише одна, хоча таких має бути дві. Натомість голова комісії заявила, що все так і було спочатку. Мовляв, таке забезпечення отримали виборчі дільниці. Після закриття міліціонер нікого не впускав. Підрахунок голосів розпочався одразу ж після запакування незаповнених бюлетенів.

Змін не відбулося. 25 жовтня мешканці Олики, Метельного та Личан знову обрали головою Олицької селищної ради Олену Кашевську, яка займає цю посаду з листопада 2010 р.

Мая ГОЛУБ

Одбыты ся выборы до Sejmu i Senatu

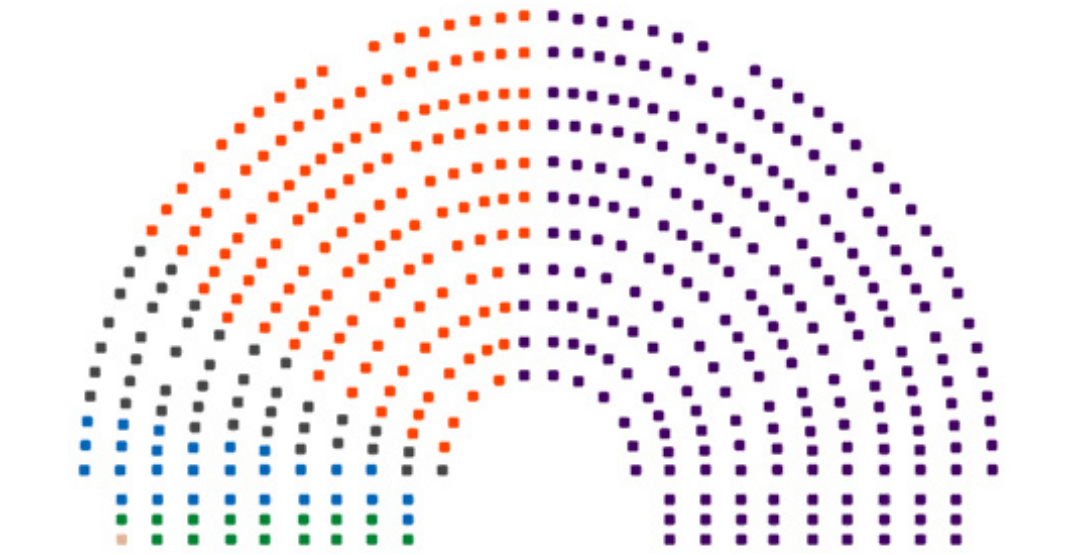
25 października w Polsce odbyły się wybory do Sejmu i Senatu. Wzięło w nich udział 15 563 499 osób, oddano 15 200 671 ważnych głosów. Frekwencja wyniosła 50,92 procent.

Zwycięstwo w wyborach zdobyła partia Prawo i Sprawiedliwość, która sformuje rząd samodzielnie. W Sejmie znalazły się także: Platforma Obywatelska, Kukiz'15, Nowoczesna i Polskie Stronnictwo Ludowe, jeden mandat przypadł Mniejszości Niemieckiej.

Poza granicami kraju, w wyborach do Sejmu i Senatu RP, zorganizowanych na sześciu kontynentach, w 86 państwach, chęć udziału w głosowaniu zgłosiło: 196 216 osób, z czego 35 754 osób zadeklarowało wolę oddania głosu korespondencyjnie.

Dla obywateli polskich przebywających za granicą utworzono 250 obwodów głosowania. Ze względu na różnice czasowe głosowanie za granicą trwało 35 godzin – rozpoczęło się punktualnie o godzinie 7 rano czasu lokalnego 24 października 2015 r. (tj. o godzinie 12.00 czasu warszawskiego) z chwilą otwarcia Obwodowych Komisji Wyborczych utworzonych w Buenos Aires (Republika Argentyńska), w Brasilii i w Kurytybie (Federacyjna Republika Brazylii) i w Santiago (Republika Chile) i trwało do momentu zakończenia głosowania punktualnie o godzinie 21 czasu lokalnego (tj. o godzinie 23.00 czasu warszawskiego) w OKW w Reykjavíku (Republika Islandii).

Głosowanie przebiegało sprawnie i bez zakłóceń, nie odnotowano żadnych istotnych

incydentów mogących mieć wpływ na wynik wyborów.

Wg msz.gov.pl, pkw.gov.pl

Відбулися вибори до Сейму та Сенату

25 жовтня в Польщі відбулися вибори до Сейму та Сенату. У них взяли участь 15 563 499 осіб, було віддано 15 200 671 дійсних голосів. Явка виборців становила 50,92 %.

та Польська селянська партія, один мандат отримала німецька меншина.

За кордоном вибори до Сейму та Сенату РП було організовано на шести континентах у 86 державах. Бажання взяти участь у голосуванні за межами країни виявили 196 216 осіб, із яких 35 754 захотіли віддати свій голос через пошту.

Для польських громадян, котрі перебувають за кордоном, створили 250 округів для голосування. У зв'язку з різницею в часі голосування на них тривало 35 годин: розпочалося о 7 годині ранку за місцевим часом 24 жовтня 2015 р. (тобто о 12.00 годині варшавського часу) з моменту відкриття Окружних виборчих комісій у Буенос-Айресі (Республіка Аргентина), Бразиліа, Куритибі (Федеративна Республіка Бразилія) та Сантьяго (Республіка Чилі) й тривало до моменту закриття голосування о 21 годині за місцевим часом (тобто о 23.00 варшавського часу) в Окружній виборчій комісії в Рейк'явіку (Республіка Ісландія).

Голосування пройшло без порушень, не було зафіксовано жодних істотних інцидентів, які могли б мати вплив на результат виборів.

За матеріалами msz.gov.pl, pkw.gov.pl

Wybory 1939: «Bezapelacyjnie»

Вибори 1939: «Возражений нет»

Методи, które po 17 września 1939 r. były stosowane przez władze sowieckie na terenie Zachodniej Ukrainy, po raz pierwszy zademonstrowano, i to na szeroką skalę, podczas przygotowania i przeprowadzenia 22 października 1939 r. wyborów do Zgromadzenia Ludowego.

Першою та наймасштабнішою демонстрацією методів діяльності радянської влади, встановленої на території Західної України після 17 вересня 1939 р., була підготовка та проведення 22 жовтня 1939 р. виборів до Народних Зборів.

Przygotowania do tych wyborów odegrały istotną rolę w «ujawnieniu elementów wrogo nastawionych wobec władzy sowieckiej». Ocena tych wydarzeń jest jednoznaczna: był to spektakl dobrze wyreżyserowany i zagrany przez sowieckich funkcjonariuszy NKWD, milicji oraz Armii Czerwonej. W prasie lokalnej i republikańskiej pojawiło się wiele tekstów o swobodnym wyrażaniu woli ludzi pracy w trakcie zgłoszenia kandydatów oraz o ogromnej inicjatywie ludności «wyzwolonej spod jarzma». Polacy będący świadkami tych wydarzeń na Równiejszczyźnie twierdzą: «Najbardziej nieprzyjemnym zjawiskiem były wiece, na które pod przymusem musieliśmy chodzić. Mówcy przesiąknięci byli nienawiścią do Polski, a Żydzi starali się podkreślić to zło, którego doznali od Polaków. Oczywiście patrzyliśmy na to wszystko ze smutkiem» (wszystkie cytowane tu przez nas wspomnienia znajdują się w polskich zbiorach Archiwum Instytutu Hoovera – przyp. autora). Nie obeszło się także bez sytuacji kuriozalnych. Szeregowi czerwonoarmieci, uczestniczący w przeprowadzeniu akcji propagandowych, byli przeważnie słabo wykształceni, więc często z nich żartowano. «Opowiadając o bogactwach ziemi radzieckiej trzymali się na dystans. Niektórzy śmiałkowicie zadawali im podstępne pytania, np. czy produkują u nich w Rosji «kopenhagę», na co oni zawsze odpowiadali «tak» i że tego jest u nich dużo, bo produkują go całe fabryki» – opowiadał Stanisław Lasocki, nauczyciel gimnazjum w Równem.

«Ludność polska wystraszona i terroryzowana na każdym kroku, zmuszona była do biernego poddania się, ponieważ milicja wypędzała z domów na wiece. Byłem obecny na jednym z takich wieców. Na czele prezydium był jakiś naczelnik z NKWD, który zaczął spotkanie od chwalebnia swobód obywatelskich, dobrobytu ZSRR, porównując z «biedą» w Polsce, uciskiem, z tym jak rolników zaprzęgono do pługa, by orali, a rząd Rzeczypospolitej okradał i okłamywał obywateli. «Tańczył tango» przedstawiając kandydatów i chwalał ich. Posługiwał się przy tym przemówieniem, którego nauczył się na pamięć. Skończyło się wszystkim głosowaniem na kandydatów za pośrednictwem podniesionych rąk: pod ścianami stali funkcjonariusze NKWD ubrani jak cywile i gdyby ktoś nie odważył się na podniesienie ręki, miałby problemy. «Bezapelacyjnie». Na kandydatów głosowano jednogłośnie» – tak komentował przebieg kampanii przedwyborczej mieszkaniec Równego Feliks Hałas.

Zgodnie z dyrektywą Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych Ławrientija Berii z 15 września 1939 r. funkcjonariusze NKWD mieli obowiązek aktywnego udziału w przygotowaniu i przeprowadzeniu wyborów do Zgromadzenia Ludowego. W trakcie głosowania ustanowiono kontrolę NKWD od momentu otrzymania karty do głosowania do wrzucenia jej do urny. «Głosowanie nie było tajne, odbywało się pod presją bagnetów» – wspominał o tzw. «swobodnym wyrażaniu woli» Maksymilian Jędrzejczyk, kamieniarz z Kostopola. Jego słowa potwierdzają wspomnienia Feliksa Hałasa: «Kto by się odważył coś skreślać (na kartach do głosowania – przyp. autora), kiedy była taka «miła» asysta z dwóch żołnierzy z bagnetami na karabinach».

W przededniu wyborów wielu żołnierzy akurat wróciło z frontu. Wyczerpani moralnie i fizycznie usiłowali uniknąć wyborów, ale mało komu to się udało. Jak opowiadał porucznik Czesław Bogdanowicz, po południu na jego podwórko

przybył uzbrojony funkcjonariusz NKWD wraz z milicjantem. Kazali jemu i jego żonie pójść z nimi do lokalu wyborczego, żeby oddać głos. Kilka dni później Czesław Bogdanowicz został wezwany do Powiatowego Wydziału NKWD w Dubnie na przesłuchanie z powodu niechęci do udziału w głosowaniu.

O przygotowaniu i przebiegu głosowania wspomina także Edmund Żlobnicki, mieszkaniec osady wojskowej Młynów w powiecie dubiejskim: «Przed wyborami, które odbyły się w dniu 23 października 1939 r. (wybory odbyły się 22 października, autor mógł pomylić daty – przyp. autora) do miejscowości omawianej zjechał oddział lotników sowieckich z kilkunastu osób, który objął kierownictwo nad wyborami. Agitacja polegała na rozdaniu miejscowej ludności ulotek z konstytucją sowiecką, urządzaniu w poszczególnych wsiach zebrań na które chcąc lub nie zmuszana była ludność do uczęszczania (...). Nadmieniam, że w okresie omawianym, władza miejscowa zmuszała i zmusiała mieszkańców, aby jedna osoba z domu trzeciego po porządku zajmowała się agitacją przedwyborczą, odczytywała konstytucję i tłumaczyła dobre strony władzy sowieckiej. Zebrania odbywały się dość często, bowiem ludność nastraszona szła na zebranie, aczkolwiek niechętnie. Na zebraniu zwykle znalazł się co najmniej jeden lotnik, który po wygłoszonej mowie antypolskiej – zmusił ludność do przyjęcia rezolucji w duchu sowieckim».

Edmund Żlobnicki podaje, że z w każdej takiej rezolucji znalazł się punkt, który mówił, jakoby ludność miejscowa jest zadowolona z władzy sowieckiej i domaga się przyłączenia Ziemi Wschodnich do Związku Sowieckiego. «Oczywiście było to jawne oszustwo, bowiem ludność nawet i rusińska myślała inaczej doświadczona kilkumiesięcznym pobylem władzy sowieckiej» – wspomina on.

Około dwóch tygodni przed wyborami odbyły się spisy wyborców. Pod kontrolą lotnika prezes komitetu miejscowego i członkowie tego komitetu chodzili od domu do domu i zapisywali poszczególnych domowników w wieku od lat 18-stu do 70 i więcej.

«W dniu głosowania zeszła się ludność do punktu wyznaczonego, opornych zaś zmuszano pogroźkami, wobec czego, chcąc nie chcąc, ludzie nawet bardzo podeszli wiekiem zmuszeni byli udać się na te głosowanie, było to z moją rodziną, kiedy matkę staruszkę lat 68 i ojca lat 78 już niedołężnych zmusili też do udania się do punktu głosowania oświadczając, że jeżeli nie dojdą, to ich dowiozą. Gdy ludność w dostatecznej ilości była na miejscu rozdano im kartki z kopertami, na której to kartce były wymienione 3 nazwiska. Wyborca jedno z nazwisk podkreślał ówkiem i wrzucał kartkę do urny wyborczej. Przed wrzuceniem kartki do urny kontrolujący lotnik sowiecki upominał wyborcę, by nie zrobił zawodu i by głosował na tę osobę, na którą już zgodził się na zebraniu przedwyborczym. W tym samym duchu agitowała milicja wyborcza» – pisze w swoich wspomnieniach Edmund Żlobnicki.

Oczywistym jest, że na wyborach do Zgromadzenia Ludowego nawet polski proletariusz, zaszczytowany przez radziecką propagandę, miał najmniejsze szanse na to, żeby wejść do radzieckich organów władzy ustawodawczej. Przeprowadzenie tych wyborów było początkiem przebudowy aparatu państwowego według wzorców sowieckich oraz zalegalizowało nowy system polityczny.

Tetiana SAMSONIUK

Підготовка до цих виборів відіграла неабияку роль у «виявленні ворожих до радянської влади» елементів. Одностайним є твердження, що це був спектакль, добре зрежисований і відіграний радянськими функціонерами спільно з представниками силових та правоохоронних органів, Червоної армії. Місцева й республіканська преса рясніла статтями про вільне волевиявлення трудящих при висуванні кандидатів, широку ініціативність, яку проявляло «звільнене від ярма» населення. Поляки-очевидці цих подій на Рівненщині стверджують: «Найнеприємнішим явищем були мітинги, на які доводилося ходити в примусовому порядку. Оратори були просякнуті ненавистю до Польщі, а євреї старалися підкреслити те зло, яке вони терпіли від поляків. Усім зрозуміло, що на все це ми дивилися з сумом» (усі спогади, які ми цитуємо в тексті, зберігаються в Архіві Гувера – авт.). Не обходилося й без курйозів. Рядові червоноармійці, задіяні у проведених пропагандистських акцій, були в переважній більшості малоосвіченими й часто ставали об'єктами глузування. «Вони тримали певну дистанцію, розповідаючи про багатства радянської землі, деякі сміливі задавали їм підступні запитання, наприклад, чи роблять у них у Росії «копенхагу», на що ті завжди відповідали «так» і що цього в них багато, бо його випускають цілі фабрики», – розповідав учитель Рівненської гімназії Станіслав Лясоцький.

«Польське населення, перелякане й тероризоване на кожному кроці, було змушене пасивно піддатися, оскільки міліція виганяла з будинків на мітинги. Я був присутній на одному з таких мітингів. На чолі президії був якийсь начальник НКВС, який розпочав засідання з вихвалювання громадянської свободи, добробуту СРСР, порівнюючи «бідність» у Польщі, утиски, як селян запрягли у плуг орати, а уряд Польщі обкрадав і оббріхував громадян. Він «танцював танго», представляючи кандидатів і вихвалюючи їхні якості і т. п., користуючись своєю вивченою напам'ять промовою. Результатом того було голосування за допомогою піднятих рук за висунення кандидатів: під стінами довкола стояли члени НКВС, одягнені в цивільне, і біда, якби хтось не відважився підняти руку. «Возражений нет». Кандидати пройшли одностайно», – так коментував процес передвиборчої кампанії житель Рівного Фелікс Галас.

Відповідно до директиви наркома внутрішніх справ Лаврентія Берія від 15 вересня 1939 р. співробітники НКВС зобов'язувалися брати активну участь у підготовці та проведенні виборів до Народних Зборів. Під час голосування було встановлено контроль НКВС від отримання бюлетеня до його вкидання в урну. «Голосування не було таємним, здійснювалося під тиском багнетів на громадян», – згадував так зване вільне волевиявлення Максиміліан Енджейчик, каменяр із Костополя. Його тезу підтверджують і спогади Фелікса Галаса: «Хто відважувався щось викреслювати (у бюлетені для голосування – авт.), коли була така «мила» асистенція з двох солдат з багнетами на гвинтівках».

Багато вояків напередодні виборів повернулися з фронту. Перебуваючи в стані морального та фізичного виснаження, вони намагалися уникнути виборів, але мало кому це вдалося. Як зазначав поручик Чеслав Богданович, після обіду до його обійстя прибули озброєні співробітники НКВС і міліціонер, які

наказали йому та дружині пройти за ними на дільницю й віддати свій голос. Через кілька днів Чеслава Богдановича викликали до Дубенського повітового відділення НКВС на допит із приводу небажання брати участь у голосуванні.

Підготовку та перебіг голосування яскраво ілюструють спогади Едмунда Żlobnickiego, мешканця військової осади Млинів Дубенського повіту: «Перед виборами, що відбулися 23 жовтня 1939 р. (вибори відбулися 22 жовтня, автор міг помилитися – авт.), до згаданої місцевості прибули кільканадцять радянських льотчиків, які взяли керувати виборами. Агітація полягала в розповсюдженні серед місцевого населення листівок із радянської конституцією, проведенні в окремих селах зборів, у яких населення, хотіло воно того чи ні, змушене було брати участь (...). Звертаю увагу на те, що в період, про який іде мова, місцева влада змушувала, і так змусила, мешканців, щоб одна особа з кожного третього дому займалася передвиборчою агітацією, зачитувала конституцію і пояснювала добрі сторони радянської влади. Збори відбувалися часто, бо налякане населення, хоч і неохоче, йшло на них. У зборах, зазвичай, брав участь щонайменше один льотчик, який після виголошення антипольської промови змушував населення приймати резолюцію в радянському дусі».

Едмунд Żlobnickий розповідає, що в кожній такій резолюції був пункт, у якому йшлося про те, що місцеве населення нібито задоволене радянською владою та вимагає приєднати східні землі до Радянського Союзу. «Звичайно, це був явний обман, бо населення, навіть українське, яке вже мало кількомісячний досвід життя при радянській владі, думало по-іншому», – згадує він.

За два тижні до виборів відбулося формування списків виборців. Під контролем льотчика голова та члени місцевого комітету ходили від дому до дому й записували імена мешканців віком від 18 до 70 і більше років.

«У день голосування населення прийшло до визначеного пункту, тих, хто був проти, змусили погрозами, тому, хотіли чи ні, навіть люди дуже поважного віку змушені були йти на те голосування. Так було і з моєю сім'єю, коли стареньких 68-річну матір і 78-річного батька, вже немічних, теж змусили піти на виборчу дільницю. Сказали, якщо вони не дійдуть, то їх привезуть. Коли відповідна кількість населення була на місці, льотчик роздавав листки з конвертами. На листках було подано по 3 прізвища. Одне з прізвищ виборець підкреслював олівцем і вкидав листок до виборчої урни. Перед тим, як він це робив, радянський льотчик, що контролював хід виборів, попереджав виборця, щоб той не підвів і проголосував за ту людину, яку підтримував на передвиборчих зборах. У тому ж дусі агітувала виборча міліція», – пише у своїх спогадах Едмунд Żlobnickий.

Очевидно, що на виборах до Народних Зборів навіть польський пролетаріат, зацькований радянською пропагандою, мав наймізерніші шанси потрапити в радянські законодавчі органи. Їхнє проведення ознаменувало початок перебудови державного апарату за радянським взірцем й остаточно легалізувало нову політичну систему.

Тетяна САМОНЮК

Serwer Zejnidinow: «Nie wyjechaliśmy z Krymu, by po prostu przeczekać»

Сервер Зейнідінов: «Ми виїхали з Криму не відсиджуватися»

Rosyjska aneksja Krymu i wojna na wschodzie Ukrainy stały się papierkiem lakmusowym, sprawdzającym gotowość Ukraińców do pomocy bliźniemu w biedzie. Czy mieszkańcy Wołynia nadal są w swojej «chacie z kraju»? Proponujemy rozmowę na ten i inne tematy z przewodniczącym organizacji pozarządowej «Tatarzy Krymscy Wołynia» Serwerem Zejnidinowem.

Російська анексія Криму та війна на сході України стали лакмусовим папірцем перевірки готовності українців відреагувати на біду ближнього. Чи волиняни й далі живуть у своїй «хаті скраю»? Про це та інше пропонуємо увазі читачів розмову з головою громадської організації «Кримські татари Волині» Сервером Зейнідіновим.

Walenty Wakoluk: Czy osoby, które wyjeżdżają z Krymu, mają status przesiedleńców?

Serwer Zejnidinow: Tak, my, mieszkańcy Krymu, jesteśmy przesiedleńcami politycznymi. Z kolei ludzie ze wschodu kraju uciekają od wojny, czyli są uchodźcami. Krym jest okupowany i został przejęty bez strzałów. Mogliśmy walczyć z tym jedynie przez wypowiedzi, akcje, demonstracje pokojowe. W ogóle nikt nie mógł sobie wyobrazić, że w XXI wieku coś takiego jest możliwe.

A dlaczego wyjechaliście właśnie na Wołyn, a nie, na przykład, za granicę?

– Mamy jedną Ojczyznę – Krym. Myślę, że powinniśmy wywalczyć swój Krym i wrócić tam z powrotem. Nie mamy innej Ojczyzny.

Czy pomagają Wam władze?

– Powiem kilka ciepłych słów o Urzędzie Pracy, gdzie cały czas pracują z osobami przesiedlonymi, pomagają im. Są nawet programy, dzięki którym przesiedleńcy otrzymali pieniądze na otwarcie własnego biznesu. Wielu z nich, wyjeżdżając, nie zabrało wszystkich dokumentów, w Funduszu Emerytalnym także wykazali się wyrozumiałością, naliczają emerytury, renty, zasiłki tym, komu były przyznane na Krymie. Władza jednak nie ma żadnej strategii w zakresie deokupacji Krymu.

Kogo zostawił Pan na Krymie?

– Na Krymie została rodzina, przyjaciele, znajomi. Wśród nich są nie tylko Tatarzy, ale także osoby o proukraińskim stanowisku.

Kiedy zamieszkał Pan na Krymie?

– Po upadku ZSRR, pod koniec lat 80. – na początku 90. masowo wracaliśmy z rejonów deportacji. Wcześniej nie byliśmy wypuszczani na teren Krymu, mimo że zostaliśmy zrehabilitowani.

Jak wyglądał powrót? Jaki stosunek mieli do Tatarów przedstawiciele innych narodowości?

– Powitali nas wrogo. Wówczas przestrzeń postradziecka była przesiąknięta propagandą komunistyczną. Miejscowi dopiero później, kiedy zrozumieli, że jesteśmy normalnymi ludźmi, takimi, jak oni, przyznawali się, że nawet w lokalnym radiu mówiono, że jadą straszeni ludzie o kryminalnej przeszłości, więc warto zachować ostrożność i nie wypuszczać dzieci z domu bez powodu...

Wróciście na Krym do swoich miejsc rodzinnych? Tam, gdzie urodziły się babcia, mama?

– Oczywiście, że nie. To było prawie niewykonalne. Nie mieliśmy też takiego celu – walczyć o swoje domy, wysiedlać stąd kogoś, ponieważ ci ludzie już się tam zadowolili. Najpierw prosiliśmy, później wymagaliśmy i w końcu byliśmy już zmuszeni do zajmowania działek. Kto miał możliwość, kupował domy lub działki i budował swoje. Wszystko robiliśmy sami, nie dostawaliśmy żadnej pomocy od państwa.

I teraz znowu zostawiacie swoją ziemię.

– Tak, już po raz drugi.

Kiedy przyjechał Pan na Wołyn?

– Rodzinę wysłałem tutaj jeszcze przed referendum, to było w marcu-kwietniu 2014 r. Sam zostałem ze starszym synem i do końca liczyłem, że coś się zmieni. W głowie się nie mieściło, jak obcy kraj mógł okupować teren i narzucić swoje pseudoreferendum?

Jak Pan uważa, ile procent mieszkańców

Krymu chciałoby zostać w granicach Ukrainy?

– Sądzę, że około 40–50% mieszkańców. To w miastach, ponieważ na wsi ludzie często myśleli żołądkiem, byli przekonani, że przyjdzie Rosja i wysypie się na nich manna niebiańska z rosyjskimi wynagrodzeniami, emeryturą. A jaki jest w Rosji reżim, jaki rząd – nad tym nikt się nie zastanawiał.

Co Pan zostawił na Krymie?

– Duże gospodarstwo rolne (3,5 ha) – cieplarnie, winnice. Byłem członkiem Asocjacji Farmerów i Rolników Krymu.

Wiem, że chciał Pan mieć działkę tutaj?

– Tak, teraz nad tym pracujemy. Już wszyscy jesteśmy zatrudnieni i największym problemem zostaje mieszkanie. Myślę, że ten problem można rozwiązać dość łatwo, jeśli władze pomogą z działkami.

Czyli gruntów jeszcze Państwu nie wydzielono?

– Spośród wszystkich przesiedleńców na Wołyniu tylko ja dostałem działkę. Stało się tak dzięki temu, że sam zacząłem objeżdżać rady wiejskie w rejonie łuckim, opowiadać o aktualnej sytuacji i w Majakach «weszli w moje buty». Przewodniczący rady wiejskiej postanowił omówić moją prośbę na posiedzeniu. Wreszcie, przydzielono mi działkę.

A reszcie przesiedleńców nie zaproponowano gruntów?

– Już kiedy założyliśmy organizację «Tatarzy Krymscy Wołynia», napisaliśmy podanie do rady obwodowej co do zapewnienia przesiedleńcom działek. Tam niby zapadła pozytywna decyzja, omówiliśmy sytuację, zaznaczyliśmy, że nie liczymy na Łuck, wystarczają nam działki w granicach 10-15 kilometrowej strefy wokół miasta z odpowiednią infrastrukturą, transportem. Wydzielono nam ziemię w Prominiu i zaproszono do obejrzenia terenu. Wyjechaliśmy 25 km od Łucka obejrzeć te działki i nas dowieźli do jakiegoś pola 5 km od drogi. Teren, który chcieli nam dać – to wykoszone czyste pole, z niego widać granicę wołyńskiego i rówieńskiego obwodu. Oczywiście, nie przyjęliśmy tej oferty. Nie da się wynajmować mieszkania w Łucku i jeździć tam na budowę. Kiedy tam się pojawi infrastruktura – nie wiadomo. Przecież nie możemy sami doprowadzić tam linii energetycznych, dróg itd. Będziemy jednak nadal walczyć, starać się rozwiązać problem działek.

Czym Pan się tutaj zajmuje?

– Założyłem małą firmę, oddział kijowskiej firmy, sprzedając probiotyki. Chciałbym się jednak zajmować tym co kocham najbardziej – rolnictwem, uprawiać winorośle. Przywiozłem ze sobą sadzonki krzewów ze swojej plantacji, posadziłem je u znajomych, którzy wynajmują nam mieszkanie. Będziemy próbować uprawiać na Wołyniu winogrona. Moja żona najpierw pracowała w fabryce «Kromberg & Schubert». Musieliśmy coś jeść, więc nie stroniliśmy od żadnej pracy, a «Kromberg» zatrudniał wszystkich chętnych. Teraz żona pomaga mi w firmie.

Składał Pan projekt, by dostać dofinansowanie. Na czym polegał Pana pomysł?

– We wsi Majaki znajduje się dawne przedsiębiorstwo państwowe, które ma opuszczone cieplarnie. Teren otwartych gruntów wynosi 20 ha. Aby w całości nie stracić ziemi, są

Валентин Ваколюк: Люди, які виїжджають із Криму, за статусом – переселенці?

Сервер Зейнідінов: Так, ми, кримчани, політичні переселенці. Люди зі Сходу у свою чергу втікають від війни, тобто є біженцями. А в Криму територію окупували та захопили без пострілів. Ми могли протистояти лише висловлюваннями, акціями, мирними демонстраціями. Взагалі ніхто й уявити не міг, що у XXI ст. таке може відбутися.

А чому саме сюди, на Волинь, виїхали, а не, наприклад, за кордон?

– У нас одна Батьківщина – Крим. Я думаю, що ми повинні відстояти свій Крим і повернутися туди назад. Іншої Батьківщини в нас немає.

Вам допомагає влада?

– Я можу сказати декілька добрих слів про центр зайнятості. Там постійно працюють із переселенцями, допомагають їм. Є навіть програми, завдяки яким переселенці отримали кошти для відкриття свого бізнесу. Багато, виїжджаючи, захопили не всі необхідні документи, у Пенсійному фонді також пішли назустріч, нараховують пенсії та соціальні виплати, хто мав такі в Криму. А загалом у влади немає жодної стратегії щодо деокупації Криму.

Хто у Вас залишився в Криму?

– У Криму залишилися родичі, друзі, знайомі. Серед них не тільки татари, а й проукраїнці.

Коли Ви оселилися в Криму?

– Після розпаду СРСР, під кінець 80-х – на початку 90-х, ми масово поверталися з районів депортації. А до того на територію Криму нас не впускали, хоча й, здається ж, реабілітували.

Яким був цей процес повернення? Як до Вас поставилися представники інших національностей?

– Зустрічали нас вороже. Тоді ще пострадянський простір був просякнутий комуністичною пропагандою. Місцеві зізнавалися вже потім, коли зрозуміли, що ми звичайні люди, такі ж, як і вони, що тоді навіть на місцевому радіо передавали, що їдуть жажливі люди, з кримінальним минулим, будьте пильними, не пускайте дітей на вулицю...

Ви повернулися в Крим на рідні місця, тобто туди, де народилися бабуся, мама?

– Звичайно, що ні. Це було практично не можливо. І в нас не було такої мети – добиватися своїх будинків, виселяти звідти когось, адже там вже інші люди обжилися. Ми спочатку просили, потім вимагали та врешті-решт були змушені захоплювати земельні ділянки. Хто міг купував будинки або ділянки й самостійно будовав. Все своїми силами, від держави ніякої допомоги не було.

І ось Ви знову залишаєте обжиту та оброблену землю.

– Так, уже вдруге.

Коли Ви приїхали на Волинь?

– Сім'ю я відправив до референдуму, це було в березні-квітні 2014 р. Сам залишився зі старшим сином і до останнього надіявся, що щось зміниться. В голові не вкладалося, як чужа країна змогла окупувати територію та нав'язати свій псевдореферендум?

Як Ви вважаєте, скільки загалом відсотків населення Криму хотіли все ж таки за-

лишитися в Україні?

– Думаю, приблизно 40–50 % населення. Це в містах, адже в селах люди переважно думали шлунком, були впевнені, що прийде Росія й посиплеться на них манна небесна з російськими зарплатами, пенсіями. А який режим у Росії, який уряд, ніхто про це не думав.

Що Ви залишили в Криму?

– Велике фермерське господарство (3,5 га) – теплиці та виноградники. Я був членом Асоціації фермерів і землевласників Криму.

Знаю, Ви хотіли взяти земельні ділянки?

– Так, ми зараз працюємо над цим. Ми вже всі працевлаштовані, і найголовнішою проблемою залишається житло. Я думаю, це питання можна вирішити досить просто, якщо влада допоможе з земельними ділянками.

Тобто Вам землю не виділяли?

– Серед усіх переселенців Волині я один отримав земельну ділянку. Це сталося завдяки тому, що я почав сам об'їжджати сільради Луцького району, розповідати про складену ситуацію, і в Маяках пішли мені назустріч. Голова селищної ради вирішив обговорити мою заяву на сесії. Врешті виділили для мене земельну ділянку.

А решті переселенців не пропонували ділянки?

– Уже коли створили організацію «Кримські татари Волині», ми написали заяву в облраду щодо питання забезпечення переселенців земельними ділянками. Там нібито пішли нам назустріч, ми обговорили ситуацію, зазначили, що на Луцьк не претендуємо, що достатньо нам ділянок у межах 10–15-кілометрової зони навколо міста з належною інфраструктурою, транспортом. Для нас виділили землі в Промені та викликали для огляду території. Ми виїхали за 25 км від Луцька оглянути ці ділянки, і нас довезли до якогось поля за 5 км від дороги. Територія, де нам виділили наділи, – це кошене чисте поле, звідки вже видніється кордон Волинської області з Рівненською. Ми очевидно, що відмовилися від такої пропозиції. Це ж нереально, знімати житло в Луцьку та їздити туди будувати. Коли там буде інфраструктура, не зрозуміло. Ми ж не можемо самостійно провести світло та все інше. Проте ми будемо й надалі боротися, старатися вирішити проблему щодо земельних ділянок.

Чим Ви зараз займаєтеся тут?

– Я відкрив приватне підприємство, філію від київської фірми, маю торговий пункт із розповсюдження пробіотика. Проте хочу займатися своєю улюбленою справою – фермерством, вирощуванням винограду. Я привіз із собою зразки кущів зі своєї плантації, посадив їх у знайомих, у котрих винаймаю квартиру. Будемо намагатися вирощувати на Волині виноград. А моя дружина спочатку влаштувалася на «Кромберг». Щось їсти потрібно було, тому не цуралися будь-якої праці, а «Кромберг» влаштовував на роботу всіх охочих. Зараз дружина допомагає мені з підприємством.

Ви подавали проект, щоб отримати допомогу. У чому полягала Ваша ідея?

– У селі Маяки знаходиться колишнє держпідприємство, яке має запущені теплиці. Пло-

Zwodnicza prostota u Tadeusza Nowaka

Оманлива простота Тадеуша Новака

11 listopada przypada 85 rocznica urodzin Tadeusza Nowaka, polskiego poety i prozaika. Dla większości czytelników kojarzy się on z powieścią «A jak królem, a jak katem będziesz» i z Psalmami, do których komponowali muzykę tacy artyści jak Marek Grechuta, Przemysław Gintrowski czy Grzegorz Turnau.

11 листопада минає 85 років із дня народження польського поета та прозаїка Тадеуша Новака. Більшість читачів знають його завдяки романові «А як королем, а як катом будеш» і псалмам, які поклали на музику такі митці, як Marek Grechuta, Пшемислав Гінтровський чи Гжегож Турнау.

Urodził się w 1930 r. w Sikorzycach na ziemi tarnowskiej. Wojna, ciężka praca na wsi i bieda – to utracone dzieciństwo pokolenia urodzonego przed II wojną światową, do którego należał Tadeusz Nowak. Jeden z najoryginalniejszych poetów XX wieku wspominał, że: «Długo, bo aż do 15 roku życia, nie wiedziałem, że istnieje coś takiego, co zwie się wierszem (...). Po wojnie rozpoczyna naukę w gimnazjum w Tarnowie, a później zostaje absolwentem filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wisława Szymborska, poetka, opowiadała, że: «podczas jednej z wypraw na ryby odwiedziliśmy Sikorzycy. I tam poznałam matkę Tadeusza – piękną, dostojną wiejską kobietę, która była bardzo dumna z syna. (...) To był bardzo dobry dom, dom z którego Tadeusz wyfrunął na studia do Krakowa, a potem na taką trudną drogę pisarza». Trafia pod opiekę prof. Kazimierza Wyki, dzięki któremu drukują go w «Twórczości». Właściwy debiut poetycki przypada na rok 1956. Jest to książka «Prorocy już odchodzą» i «od tego czasu zaczął się Nowak» (prof. Stanisław Balbus) w polskiej literaturze. W 1968 r. ukazuje się jego powieść «A jak królem, a jak katem będziesz», która wchodzi do kanonu lektur obowiązkowych. Wyznacznikiem przemijania są tam cykle przyrody i następujące po sobie prace w polu, codzienne rytuały i obrządk – aż do września 1939 r. Najważniejszym wątkiem powieści jest nie wojna, ale jej skutki.

Utwory Tadeusza Nowaka to dziedzictwo ojców i dziadów, a jego twórczość cechuje: «głębokie doświadczenie, życiowa mądrość, trafne sądy i opinie, podsumowujące tragizm życia». Życie «rozgrywało się w przedwojennej historii, a więc po wiejsku ubogiej, wojennej, czyli pełnej niezabliźnionych ran na ciele i duszy i w końcu powojennych paradoksów czasu gorzkich wyborów oraz jeszcze bardziej gorzkich ustępstw. Mocował się z wyjaśnianiem tych nielogicznych stron naszego czasu, który zmuszał do zabijania i do przyjmowania śmierci... bo to w takim czasie rodził się bohater jego książek» («Spowiedź wyobraźni (szkice i rozmowy)» zebrane przez Anitę Jarzynę).

Twórczość Nowaka to symbole, kontrasty i paradoksy, swoista melodyjność, rytm i plastyczność, która unosi odbiorcę ponad czasem i obok przestrzeni. Wojenne wspomnienia wielokrotnie powracają w jego wierszach, początkowo w dosyć bezpośrednich opisach, później mocno zmetaforyzowane, jak w wierszu «Mędracy», gdzie biblijne i religijne obrazy przeplatają się z wizją rozstrzelanych żołnierzy i więźniów cierpiących w obozach koncentracyjnych:

Zmarli są wapnem przysypani,
Żywym żrenice pociemniały.
Pokorni wierzą w zmartwychwstanie.
Paloną skórą czuć powietrze,
Archaniół przy nas nie przystanie,
z wapna nam twarzy nie obetrze.

Jak mnich się modli wiatrak w polu,
psalm sypie się przez białe skrzydło.
Nie zmyje wapna i karbolu
z nas wytapiane mydło.

Tadeusz Nowak opublikował blisko 450 wierszy, 9 powieści i zbiory opowiadań. Stanisław Balbus w przedmowie do tomiku «Wybór wierszy» napisał: «Dziewięćdziesiąt procent wierszy Nowaka to piosenki, ballady, kolędy, pastorałki, psalmy, to utwory niesłuchane proste, o tradycyjnej rytmice i formie stroficznej... ale zwodnicza to prostota».

Krytyka zarzucała mu, że przedstawia zbyt wyidealizowany obraz wsi. W rozmowie z Józefem Baranem («Zrozumieć siebie», «Wieści» nr 18 / 1977) Tadeusz Nowak mówił tak: «Pomyślałem sobie: jeśli istniał przede mną Orkan, Kasproicz, Reymont, jeśli pisarze i poeci powiedzieli już pewne rzeczy o wsi, jej nędzy, jeśli pisali o kurnej chacie, o kupie dzieci w niej mieszkających; o tym, że cała wieś nie umie pisać, że ledwie ma świadomość narodową, albo w ogóle jej nie ma – to moim obowiązkiem, obowiązkiem pisarza wywodzącego się z pokolenia, przed którym otwały się wszystkie furtki do wiedzy, jest opowiedzieć o tych sprawach, o których tamci przemilczeli. (...) Pieśń ludowa, baśń opowiadana wieczorami, przyspiewka, bez której coś byłoby warte wesele (...) – to wszystko dowodzi, że chłop miał nie tylko ciało do roboty, ale i duszę, która wyrwała się ku pięknu. O tym wielu pisarzy zapomniało. Moim obowiązkiem było to przypomnieć. I dalej – porównać to, co stworzone w słowie, w melodii na wsi – z tradycją wiejską. Saram się pisać językiem, jakim chłop dobrze opowiadający, w wolnych chwilach od pracy, jesienią, zimą czy w święta – posługiwał się do wysnuwania swoich wyobrażeń. A jak bogata jest wyobraźnia ludowa, o tym przekonuje nas choćby Kolberg».

Odkrywanie Tadeusza Nowaka wymaga wysiłku ze strony czytelnika, ale jeszcze większego trudu wymaga pisarstwo na takim poziomie, aby uznano go za uniwersalne. Tadeusz Nowak powiedział w rozmowie z Wojciechem Wiśniewskim: «Gdy zacząłem pisać prozę, ktoś powiedział mi: «Jeżeli chcesz napisać książkę z prawdziwego zdarzenia, nie powinienes się tłumaczyć. Pisz tę swoją prozę tak, jakbyś pisał list do matki. Chodzi o absolutną szczerość. Możesz komponować, jak chcesz, ale nie wolno ci tłumaczyć, dlaczego bohater zachował się tak, a nie inaczej. Radzę też, by wiersz był prosty. Każdy chce napisać wiersz najprostsz, ale to jest najtrudniejsze w poezji».

Tadeusz Nowak umiera na zawał serca 10 sierpnia 1991 r. w szpitalu w Skierniewicach, zostaje pochowany w Warszawie na Starych Powązkach.

Opr. Jadwiga DEMCZUK,
nauczycielka delegowana do pracy
dydaktycznej do Łucka przez ORPEG

Він народився в 1930 р. в Сікожицях на Тарновській землі. Через війну, важку працю в селі, бідність народжене перед Другою світовою війною покоління, до якого належав і Тадеуш Новак, мало втрачене дитинство. Один із найоригінальніших poetів XX ст. згадував: «Довго, бо аж до 15 років життя, я не знав, що існує щось таке, що називають віршем...» Після війни він розпочав навчання в гімназії у Тарнові, а пізніше став випускником польської філології в Ягеллонському університеті. Поетеса Віслава Шимборська розповідала: «Під час однієї з поїздок на рибалку ми відвідали Сікожице. І там я познайомилася з матір'ю Тадеуша – чудовою, достойною сільською жінкою, котра дуже пишалася сином. (...) Це був дуже добрий дім. Дім, із якого Тадеуш випурхнув на навчання до Кракова, а згодом став на таку важку дорогу письменника». Він потрапив під опіку професора Казімежа Віки, завдяки котрому його надрукували у «Творчості». Поетичний дебют припадає на 1956 р., коли вийшла друком книжка «Пророки вже відходять». Як зазначив професор Станіслав Бальбус, із того часу в польській літературі «почався Новак». У 1968 р. побачив світ його роман «А як королем, а як катом будеш», який належить до канонів літератури, обов'язкової для прочитання. Цикли природи та роботи в полі, котрі змінюються кожної пори року, щоденні ритуали й обов'язки, описані до вересня 1939 р., показують, що все минає. Найважливіша у фабулі роману не війна, а її результати.

Твори Тадеуша Новака – це спадщина батьків і дідів, а його творчості притаманні «глибокий досвід, життєва мудрість, влучні оцінки й думки, що підсумовують трагізм життя». Воно «розігрувалося в передвоєнній історії, котра була по-сільському вбога, воєнна, тобто наповнена незагоєними ранами на тілі й душі, та зрештою повоеєними парадоксами гірких виборів та ще більш гірких поступок. Він боровся з поясненням тих нелогічних сторін нашого часу, який змушував убивати та погоджуватися зі смертю... бо в такий час народжувався герой його книжок» («Сповідь уяви (замальовки і розмови)», зібрані Анітою Яжиною).

Творчість Новака – це символи, контрасти й парадокси, своєрідна мелодійність, ритм і пластичність, що підносять читача понад час і простір. Спогади про війну часто повертаються в його віршах, спочатку в досить безпосередніх описах, згодом він їх серйозно метафоризував, як, наприклад, у вірші «Мудреці», де біблійні та релігійні образи переплітаються з візією розстріляних солдатів і в'язнів концетраційних таборів:

«Мертві вапном присипані,
Живим зіниці потемніли.
Покірно вірять в воскресіння.
Паленою шкірою чути в повітрі.
Архангел до нас не пристане,

Не обітре нам вапно з обличчя.
Як чернець молиться у полі вітряк,
Псалом сиплеться через біле крило.
Не змиє вапна і карболу
Мило, витоплене з нас».

Тадеуш Новак опублікував близько 450 віршів, 9 романів та збірки оповідань. Станіслав Бальбус у передмові до збірки «Вибрані вірші» написав: «Дев'яносто відсотків віршів Новака – це пісні, балади, колядки, пасторалі, псалми – це твори надзвичайно прості, з традиційною ритмікою і строфічною формою... однак ця простота оманлива».

Критика звинувачувала його в тому, що він представляє занадто ідеалізований образ села. У розмові з Юзефом Бараном («Зрозуміти себе» // «Вісті». – № 18. – 1977) Тадеуш Новак говорив так: «Я подумав: якщо існував до мене Оркан, Каспрович, Реймонт, якщо прозаїки та поети сказали вже певні речі про село, його злидні, якщо писали про курну хату, про купу дітей, котрі там проживають; про те, що ціле село не вміє писати, що там ледве помітна національна свідомість, або ж її взагалі немає, то мій обов'язок, обов'язок письменника, який виходить із покоління, перед яким відкрилися всі ворота до знань, – розповісти про ті справи, про які вони змовчали. (...) Народна пісня, казка, що розказувалася вечорами, приспів, без якого весілля не було б нічого варте, (...) – це все доводить, що селянин мав не тільки тіло до роботи, але й душу, що прагнула краси. Про це забували багато письменників. Моїм обов'язком було це пригадати. І далі – порівняти те, що було створене в слові, у мелодії на селі з міською традицією. Намагаюся писати мовою, якою селянин у вільний від роботи час, восени, взимку чи на свята, добре говорить, відображаючи свою уяву. А про те, наскільки багата народна уява, нас переконує хоча б Кольберг».

Читач повинен докласти зусиль, щоб відкрити та зрозуміти Тадеуша Новака, але ще більшої праці вимагає письменство на такому рівні, аби його визнали універсальним. У розмові з Войцехом Вишневським Тадеуш Новак зазначив: «Коли я розпочав писати прозу, хтось мені сказав: «Якщо хочеш написати справжню книжку, ти не повинен нікому нічого пояснювати. Пиши цю свою прозу так, ніби пишеш лист до матері. Йдеться про абсолютну щирість. Можеш komponувати, як хочеш, але не можна пояснювати, чому герой повівся так, а не інакше. Також раджу, щоб вірш був простим. Кожен хоче написати найпростіший вірш, але це в поезії найважче».

Тадеуш Новак помер від інфаркту 10 серпня 1991 р. в лікарні у Скерневіцах. Похований у Варшаві на цвинтарі «Старі Повонзки».

Opr. Ядвіга DEMCZUK,
учителька польської мови,
скерована в Луцьк організацією ORPEG

Дорога наша Koleżanko
Lino Semeniak,

Сьогодні це дата сьогоднішнього дня, Ктось ти життя починає з нових.
Невідомо куди пів століття минуло, щось завершилося і щось почало.
Можеш сміливо реалізовувати мрії, не дивлячись на те, що люди мають до сказаного.
Тепер не час бути іншим, ти починаєш,
тільки балувати, балувати, балувати!

Заводы z ortografii

На конкурс з польської орфографії, który odbył się w Iwano-Frankowsku, przyjechali studenci z różnych zakątków Ukrainy. Wołyń na nim reprezentowały Anastazja Oleksiuk i Anastazja Kluszyna.

XI Ogólnoukraiński Konkurs Ortograficzny z Języka Polskiego dla Młodzieży Akademickiej Ukrainy odbył się w dniach 24–25 października 2015 r. w Przykarpacim Uniwersytecie Narodowym imienia Wasyla Stefanyka. Wydarzenie zorganizowano w ramach realizacji umowy o współpracy między PUN im. Wasyla Stefanyka oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową imienia Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim pod patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie.

W tegorocznym konkursie wzięło udział ponad dwudziestu studentów z całej Ukrainy: z Kijowa, Lwowa, Łucka, Drohobycza, Żytomierza, Mariupola, Kamieńca Podolskiego, Czerniowca, Czerkas, Charkowa, Chersoniu, Iwano-Frankowska. Wołyń na konkursie reprezentowały studentki Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki – Anastazja Oleksiuk i Anastazja Kluszyna.

Konkurs przewidywał napisanie dyktanda na temat ukraińsko-polskiego wesela. Autorką tekstu była Pani prof. Elżbieta Skorupska-Raczyńska, Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej imienia Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, która pełniła obowiązki przewodniczącej jury konkursu. Wyniki decydowały o zwycięstwie. Najlepszym okazał

się Jurij Diwow z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Iwana Franki. Drugie miejsce zajęły Anastazja Oleksiuk (WUN imienia Łesi Ukrainki) i Olesia Spodaryk (LUN imienia Iwana Franki). Trzecie miejsce podzieliły między sobą Marina Hruznowa (Mariupolski Uniwersytet Państwowy), Krystyna Proć i Oksana Kropelnicka (Przykarpacim Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka). Oprócz dyplomów laureaci otrzymali cenne nagrody, m.in. za pierwsze miejsce – laptop, drugie – tablet i książka elektroniczna, a za trzecie – aparat fotograficzny. Wszyscy pozostali uczestnicy zostali obdarowani podziękowaniami i także pamiątkowymi prezentami.

Po konkursie młodzież została zaproszona na zwiedzanie Iwano-Frankowska i Jaremca. Uczestnicy mogli bliżej zapoznać się między sobą, dowiedzieć się, jak jest zorganizowany proces nauczania na kierunku filologii polskiej na innych uniwersytetach. Prawie wszyscy uczestnicy konkursu wielokrotnie bywali w Polsce – głównie dzięki studiom, dlatego było ciekawie podzielić się swoją wiedzą, wrażeniami i doświadczeniami uczestnictwa w różnych programach studenckich i po prostu miło spędzić czas.

Anastazja OLEKSIUK
Foto udostępnione przez autorkę

Змагання з орфографії

На конкурс із польської орфографії, що відбувся в Івано-Франківську, з'їхалися студенти з різних куточків України. Волинь на ньому представили Анастасія Олексюк та Анастасія Клушина.

XI Всеукраїнський конкурс із польської орфографії для студентів вищих навчальних закладів України відбувся 24–25 жовтня 2015 р. у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Вже традиційно захід пройшов у рамках реалізації угоди про співпрацю між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та Державною вищою професійною школою імені Якуба з Парадижа у місті Гожуві Великопольському під патронатом Посольства Республіки Польща в Україні.

У цьогоорічному конкурсі взяли участь понад два десятки студентів із різних міст України: Києва, Львова, Луцька, Дрогобича, Житомира, Маріуполя, Кам'янця-Подільського, Чернівців, Черкас, Харкова, Херсона, Івано-Франківська. Волинь на конкурсі представили Анастасія Олексюк та Анастасія Клушина зі Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Конкурс передбачав написання диктанту про українсько-польське весілля. Автор тексту – професор Ельжбета Скорупська-Рачинська, ректор Державної вищої професійної школи імені Якуба з Парадижа, котра очолила журі. За результатами диктанту й визначили переможців. Найсильнішим виявився Юрій

Дівов зі Львівського національного університету імені Івана Франка. Друге місце посіли Анастасія Олексюк (СНУ імені Лесі Українки) та Олеся Сподарик (ЛНУ імені Івана Франка). Третє місце розділили між собою Марина Грузнова (Маріупольський державний університет), Христина Проць та Оксана Кропелницька (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника). Окрім дипломів, призери отримали цінні подарунки: за перше місце – ноутбук, за друге – планшет та електронну книгу, а за третє – фотоапарат. Усіх інших учасників нагородили подяками та невеликими подарунками.

Після конкурсу було організовано екскурсію Івано-Франківськом та до Яремча. За цей час студенти мали змогу ближче познайомитися, дізнатися, як налаштовано навчальний процес на відділеннях польської філології в інших університетах. Майже всі учасники конкурсу неодноразово бували в Польщі, переважно завдяки навчанню у вишах, тому за разом обмінялися знаннями, враженнями, досвідом участі в різних студентських програмах та гарно провели час.

Анастасія ОЛЕКСЮК
Фото надано авторкою

Завершується прийом заявок на премію Конрада – 2015

Літературна премія імені Джозефа Конрада-Коженівського, заснована 2007 р. Польським інститутом у Києві, вручається раз на два роки. 2015 р. премію вручать у п'яте.

Премію присуджують **українському письменникові віком до 40 років**, незалежно від місця його проживання, прижиттєво за:

- послідовність у реалізації творчого шляху;
- інноваційність форми;
- ламання стереотипів;
- універсальність послання.

Лауреат премії 2015 р. отримає:

- диплом лауреата та нагороду в розмірі **3000 євро** від Польського інституту в Києві;
- **піврічне стажування в Польщі** у 2016 р. у рамках стипендіальної програми Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща «GAUDE POLONIA» від партнера премії – Національного центру культури (Варшава).

Висунути кандидатів на премію можуть як українські, так і іноземні культурні інституції, наукові центри, видавництва, творчі об'єднання, приватні особи, заповнивши нескладну аплікаційну форму до 11 листопада 2015 р. Кожна установа або приватна особа може висунути лише одного кандидата. Претенденти на премію не можуть номінувати себе самі. Аплікації доступні на сайті Польського інституту.

АПЛІКАЦІЯ (установи та інституції) >> <http://www.polinst.kiev.ua/event1023.html>

АПЛІКАЦІЯ (приватні особи) >> <http://www.polinst.kiev.ua/event1023.html>

Лауреата та фіналістів визначить й оголосить польсько-українське журі, до складу якого входять: Зураб Аласанія (UA)

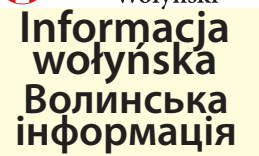
– журналіст, генеральний директор Національної телерадіокомпанії України; Богуміла Бердиховська (PL) – публіцистка, керівник департаменту стипендій Національного центру культури у Варшаві; Андрій Курков (UA) – письменник, кіносценарист; Таня Малярчук (UA) – письменниця, лауреат премії Конрада 2013 р.; Адам Поморський (PL) – літературознавець, перекладач, президент польського ПЕН-клубу; Ростислав Семків (UA) – літературознавець, директор видавництва «Смолоскип», доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія»; Ева Фігель (PL) – голова журі, директор Польського інституту в Києві.

Визначення лауреата відбудеться у два етапи:

I. Серед запропонованих кандидатів журі обере трьох фіналістів, прізвища яких буде оголошено наприкінці листопада 2015 р. у офіційному повідомленні Польського інституту в Києві.

II. Остаточне рішення журі прийме на початку грудня 2015 р. після обговорення кандидатур фіналістів та визначення лауреата шляхом таємного голосування.

Урочисте оголошення й нагородження лауреата Літературної премії імені Джозефа Конрада-Коженівського відбудеться в першій половині грудня 2015 р. в Києві.

● ● ● ● ● ● ●

ультатами

● ● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ● ●

судий обл.

● ● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ● ●

W ramach polsko-ukraińskiego programu «Razem z Ukrainą» przesiedleńcy z obwodu donieckiego i ługańskiego, którzy obecnie mieszkają w obwodzie dniesirowskim, otrzymali pomoc humanitarną od Fundacji Duchowej Kultury Pogranicza oraz Fundacji «Wołyń-2014».

istorija.vdu.lt

wid.org.pl

Польща з вікна поїзду

Не лада przyjemność sprawiła polskim i zagranicznym turystom Fundacja Grupy PKP, wydając przewodnik, «Kolej na Polskę», którego celem jest zachęcenie do zwiedzania, bardziej lub mniej, znanych zakątków Polski, przy okazji weekendowych lub wakacyjnych urlopów.

Autorzy tego wydania podpowiadają, żeby podczas wycieczek korzystać z pociągu oglądając zza jego okien wyjątkowe miejsca i krajobrazy. Do nich to z pewnością należą też elementy kolejowej infrastruktury – mosty, tunele, parowozownie oraz dworce, które dzięki unijnym środkom odzyskują blask i stanowią wspaniałe świadectwo myśli architektonicznej. W przewodniku tym, można także znaleźć aktualne, praktyczne i zawsze potrzebne informacje o zabytkach i dostępnych trasach turystycznych, miejscach, gdzie można przenocować i smacznie zjeść.

Spis treści tego 320 stron liczącego przewodnika zawiera 17 «Pomysłów», z którymi warto się zapoznać wybierając się dziś do Polski i próbując w niej spędzić trochę wolnego czasu z rodziną i przyjaciółmi. Będzie to niezapomniane spojrzenie na nasz kraj, z zupełnie innej perspektywy.

Pragnąc zatem przyczynić się do przybliżenia Polski wszystkim tym, którzy w krótszym, lub dłuższym czasie, zechcą ją odwiedzić, od tej pory w kilkunastu odcinkach przedstawiać będziemy jej przepiękne walory – zabytki, katedry, co ważniejsze obiekty użyteczności publicznej, itd. itp.

Na początek, Pomysł nr 1 – «Zabytkowa kolejka przez Pomorze Zachodnie»...

Поморзе Zachodnie ma do zaoferowania kilka wartych obejrzenia atrakcji – zabytkowe miasteczka, urocze wioski rybackie, duże uzdrowiska i przede wszystkim przepiękną przyrodę. Klifowe wybrzeże, jeziora południowe, gęste lasy oraz bezлюдne wysepki z dzikimi ptakami - to wszystko można zobaczyć w Wolińskim Parku Narodowym. Kilka ciekawych miejscowości położonych w tej części wybrzeża warto zwiedzić dzięki Gryfickiej Kolejce Wąskotorowej. Zabytkowymi wagonikami można dotrzeć między innymi do legendarnych ruin kościoła w Trzęsaczu.

Największe atrakcje, to **Gryfice Wąskie**. Na stacji działa niewielkie, ale niezwykle ciekawe muzeum, stanowiące oddział Muzeum Narodowego w Szczecinie. Najcenniejszym zabytkiem Gryfic jest kościół Mariacki, wznoszący się tuż przy rynku. Jest tu też gotycka Brama Wysoka, gdzie mieszczą się, małe muzeum i galerie przedstawiające historie zasiedlenia Ziemi Zachodnich. Stacja **Rewal** położona w bardzo atrakcyjnym nadmorskim kurorcie, przepięknie odrestaurowana trzy lata temu. Miejscowość **Trzęsacz** słynie z ruin kościoła wzniesionego na przełomie XIV i XV wieku. W miasteczku tym zachował się też XIX-wieczny pałac z folwarkiem. **Trzebiatów** słynie z 89-metrowej gotyckiej wieży, fary, która przez wiele lat służyła jako latarnia morska dla statków na Bałtyku. Stare miasto otaczają odtworzone średniowieczne mury obronne.

Kołobrzeg i okolice. Największe uzdrowisko na wybrzeżu, wiele zawdzięcza soli pozyskiwanej ze źródeł solankowych. Nad morzem rozciąga się dzielnica uzdrowska. W niewielkim porcie cumują wojskowe okręty i stare galeony, można popłynąć na morską wycieczkę jednym z zabytkowych żaglowców. Najcenniejszą budowlą miasta jest monumentalny pięcionawowy kościół zbudowany w XIV wieku. Niedaleko bazyliki wznosi się neogotycki ratusz. W jednym z jego skrzydeł mieści się Galeria Sztuki Współczesnej. W rejonie kolegiaty zaczyna się zupełnie nowa dzielnica Kołobrzegu, z powodzeniem udająca stare miasto. Domy wyglądają, jak zadbane stare kamieniczki. Obok Kołobrzegu na pięknym stromym klifie, rozciąga się również znane Ustronie Miejskie, świetny punkt wypadowy dla wycieczek po okolicy.

Koszalin i okolice. Dzisiejsze miasto ma wiele uroczych zakątków i kilka średniowiecznych zabytków. Nad rynkiem przeciętym główną ul. Zwycięstwa, góruje katedra Niepokalanego Poczęcia NMP z XIV wieku. W neoklasycznej rezydencji przy ul. Piłsudskiego mieści się oddział muzeum ze zbiorami prezentującymi dzieje miasta i regionu. W tym pałacu Młynarzy, znajdują się zbiory malarstwa, mebli,

artystycznych przedmiotów od średniowiecza do secesji, a także dzieła współczesne. Pobliski miniskansen wypełniony jest starymi przedmiotami i narzędziami pracy, zarówno pochodzącymi znad Jamna, jak i przywiezionymi przez przesiedleńców. Z Koszalina w ciągu 15 minut można dojechać pociągiem nad morze do Mielna.

Wyspa Wolin. Międzyzdroje. Należy do najsłynniejszych nadmorskich ośrodków wypoczynkowych. W nowoczesnym gmachu Muzeum Przyrodniczego Wolińskiego Parku Narodowego, zaprezentowano ciekawie zaaranżowaną ekspozycję na temat geologii, flory i fauny regionu. Zielony szlak biegnący przez środek parku wiedzie przez las do zagrody pokazowej żubrów, które można zobaczyć z bliska. Nieopodal muzeum w morze wybiega odnowione molo. Wzdłuż promenady przebiega zabytkowa zabudowa z przełomu XIX i XX wieku. Największą atrakcją miasta jest szeroka plaża z piaszczystymi wydhami. Podążając od strony Dziwnowa, mija się ogromne nowoczesne pole golfowe, po czym wjeżdża się na tereny Wolińskiego Parku Narodowego. Samo miasto, Wolin, rozciąga się nad brzegiem Dziwny, na południowo-wschodnim krańcu wyspy. Posiada neogotycki ratusz z małą wieżyczką, Muzeum Regionalne i prywatną Stocznnię im. Niedamira, w której wykonuje się repliki słowiańskich łodzi.

Nieopodal znajdują się jeszcze: Kamień Pomorski, którego najwspanialszym zabytkiem jest ogromna romańsko-gotycka katedra św. Jana Chrzciela; Wyspa Chrzęszczewska – leży na zachód od Kamienia Pomorskiego; na południu leży Jarszewo, pięknie otoczone łąkami i szpalarami wierzb.

Świnoujście. Miasto zajmuje wyspy, z których największe są, Uznam, Wolin i Karsibór. Oblewają je wody Morza Bałtyckiego, rzeki Świny i Zalewu Szczecińskiego. Regularnie kursują stąd promy do Szwecji, Danii i Niemiec. W budynku dawnego ratusza mieści się Muzeum Rybołówstwa Morskiego. Centrum miasta skupiło się wokół trójkątnych placów. Nieco dalej stoi kościół Chrystusa Króla. Na północ od centrum ciągnie się zabytkowy 60-hektarowy park zdrojowy. Materiały archiwalne oraz ekspozyty dokumentujące dzieje twierdzy oraz portu w Świnoujściu, znajdują się w Forcie Anioła. Prawdziwą atrakcją Świnoujścia jest (uznana za najpiękniejszą w Polsce), rozległa piaszczysta plaża, której szerokość dochodzi do 130 metrów. Wzdłuż plaży ciągnie się promenada Żeromskiego. Dalej zaczyna się dzielnica uzdrowska. Urocze przedwojenne pensjonaty zdobią liczne wieżyczki, fantastyczne detale.

Mariusz PIELKA,
Agencja Informacyjna Polonia

Польща з вікна потяга

Неабияку радість польським і закордонним туристам приніс фонд групи PKP (Polskie Koleje Państwowe, Польська державна залізниця – пер.), видавши путівник «Kolej na Polskę». Його мета – заохотити до відвідування більш або менш відомих місць країни під час вихідних чи канікул.

Колобжег (Kołobrzeg) і околиці. Найбільший курорт на узбережжі багато чим завдячує видобутковій солі. Над морем тягнеться район курортів. У невеликому порті швартуються військові кораблі та старі галеони, можна взяти участь у морській екскурсії одним зі старих парусників. Найцінніша будівля міста – монументальний костел із п'ятьма навами, побудований у XIV ст. Неподалік від базилики здіймається у височині неоготична ратуша. В одному з її крил розташована Галерея сучасного мистецтва. Біля колегіального костелу починається зовсім новий мікрорайон Колобжега, що чудово маскується під старе місто. Будинки виглядають як доглянуті старі кам'янички. Поряд із Колобжегом на стрімкому кліфі простягається також відоме передмістя, чудове місце для прогулянок.

Козалін (Koszalin) і околиці. Сьогодні місто має багато чарівних закутків і кілька середньовічних пам'яток. Над ринком, що знаходиться на головній вулиці – Перемоги (ul. Zwycięstwa), височіє кафедральний костел Непорочного зачаття Пресвятої Богородиці (XIV ст.). У неокласичній резиденції на вул. Пілсудського розташований відділ музею з експозицією, що представляє події з життя міста та регіону. У цьому палаці Млинарів знаходяться художні колекції, колекції меблів, мистецьких предметів від середньовіччя до сесесії, а також сучасні роботи. Неподалік – міні-музей просто неба, де міститься багато старих предметів та інструментів, що походять із берегів озера Ямно або були привезені переселенцями. З Козаліна за 15 хвилин можна доїхати потягом на морське узбережжя, до Мельна.

Острів Волін (Wolin). Мендзиздрой (Międzyzdroje). Один із найвідоміших приморських відпочинкових центрів. У сучасному будинку Музею природи Волінського національного парку цікаво оформлено експозицію на тему геології, флори та фауни регіону. Зелена стежина, що прямує центром парку, веде через ліс до вольтеру із зубрами, де можна зблизька подивитися на тварин. Неподалік від музею – відновлений пірс, що веде до моря. Понад набережню простягається історична забудова XIX–XX ст. Найбільший туристичний об'єкт міста – широкий пляж із піщаними дюнами. Прямуючи зі сторони Дзівнова, проїжджаємо місто Волін, що розташоване на березі Дзівни, в південно-східній частині острова. У ньому є неоготична ратуша з невеликою вежею, Регіональний музей та приватна верф імені Недаміра, у якій виконують копії слов'янських човнів.

Неподалік також розташовані: Камінь-Поморський, найчарівніша пам'ятка якого – величезний романсько-готичний кафедральний собор Святого Яна Хрестителя; острів Хшонщевський – на захід від Каменя-Поморського; дбайливо оточене луками та рядами верб Яршево.

Свиноустя (Świnouście). Місто знаходиться на островах, найбільші з яких – Уznam, Волін та Карсібур. Вони омиваються водами Балтійського моря, річкою Свина та Щецинським водосховищем. Звідти регулярно курсують поромом до Швеції, Данії та Німеччини. У будинку колишньої ратуші розташований Музей морської рибалки. Центр міста зосереджений поблизу невеликих трикутних майданів. Дещо далі стоїть костел Христа Царя. На північ від центру простягається давній курортний парк, площею 60 га. Архівні матеріали та експонати, що документують історію твердині та порту у Свиноусти, містяться у Форті Ангела. Справжня родзинка Свиноустя – великий піщаний пляж, ширина якого сягає 130 м. Його визнали найгарнішим у Польщі. Вдвозь пляжу простягається променада Жеромського. Далі розпочинається курортний район. Привітні довоєнні пансіонати прикрашено численними вежами, фантазійною ліпниною та еkleктичними деталями.

Маріуш ПЕЛЬКА,
Інформаційне агентство «Polonia»

Ikony z Wołynia
w Stawisku

Ікони з Волині
у Ставіску

W Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku otwarto poplenerową wystawę ikon, które powstały w 2013 i 2014 roku w czasie III i IV Międzynarodowego Pleneru Ikonopisów na Wołyniu w Centrum Integracji w Zamłynie (Caritas Diecezji Łuckiej, Ukraina).

W otwarciu wystawy uczestniczyli mieszkańcy Podkowy Leśnej i okolic, dyrektor muzeum – Mariusz Olbromski, a także pracownicy muzeum. Przedstawiciele organizatorów i uczestników plenerów reprezentowali konsul Krzysztof Sawicki (Konsulat Generalny RP w Łucku), ks. Jan Buras (Centrum Integracji «Caritas» w Zamłynie), Katarzyna Jakubowska (Katedra Ukrainistyki Uniwersytetu Warszawskiego), Wołodimir Marczuk (Wołyńska Organizacja Narodowego Związku Artystów Plastyków Ukrainy) i Tomasz Awdziejczyk (Związek Polskich Plastyków Okręg Warszawski).

Wernisaż uświetnił koncert fortepianowy Janusza Grzelazki, który wykonał utwory Jeana Sibeliusa, Dmitrija Szostakowicza, Aleksandra Skriabina i Karola Szymanowskiego.

Międzynarodowe Plenery Ikonopisów na Wołyniu odbywają się od 2011 roku pod patronatem Konsula Generalnego RP w Łucku i zwierzchników wołyńskiego Kościoła rzymskokatolickiego i greckokatolickiego.

Projekt jest dobrym przykładem wieloletniej współpracy pozarządowych organizacji oraz instytucji z Polski i z Ukrainy, a celem plenerów i cyklu wystaw poplenerowych jest prowadzenie dialogu duchowego pomiędzy artystami identyfikującymi się zarówno z tradycją zachodnią Kościoła, jak i wschodnią. U podstaw projektu leży potrzeba polsko-ukraińskiej wymiany idei i doświadczeń w przestrzeni wspólnych warsztatów tworzenia sztuki sakralnej i ikonopisu oraz zapoznanie się z religijnym

kontekstem bizantyjskiej sztuki sakralnej, a także z kulturowym przenikaniem się wpływów Wschodu i Zachodu.

Tekst: www.luck.msz.gov.pl
Foto: www.stawisko.pl

У Музеї імені Анни та Ярослава Івашкевичів у Ставіску відбулася післяплерерна виставка ікон, створених у 2013–2014 рр. під час III і IV Міжнародних плерерів іконопису на Волині в Центрі інтеграції в Замлинні (Карітас Луцької дієцезії, Україна).

вив консул Кшиштоф Савіцький (Генеральне консульство РП у Луцьку), сьондз Ян Бурас (Центр інтеграції в Замлинні), Катажина Якубовська (кафедра україністики Варшавського університету), Володимир Марчук (Волинська організація Національної спілки художників України) і Томаш Авдзейчик (Варшавський округ Спілки письменників Польщі).

Вернісаж прикрасив фортеп'яний концерт Януша Гжелонзкі, котрий виконав твори Яна Сібеліуса, Дмитра Шостаковича, Олександра Скрябіна та Кароля Шимановського.

Міжнародні плерери іконопису на Волині відбуваються з 2011 р. під патронатом Генерального консула РП у Луцьку, настоятелів римо-католицького костелу та греко-католицької церкви.

Проект засвідчує багаторічну співпрацю неурядових організацій та інституцій із Польщі й України. Мета плерерів і циклу післяплерерних виставок – духовний діалог між митцями, котрі ідентифікують себе як із західною, так і східною традиціями церкви. В основі проекту – потреба польсько-українського обміну ідей та досвіду в рамках спільних майстер-класів із сакрального мистецтва й іконопису, а також ознайомлення з релігійним контекстом візантійського сакрального мистецтва, культурне проникнення впливів Сходу й Заходу.

Текст: www.luck.msz.gov.pl
Фото: www.stawisko.pl

Продаж автомобіля

Генеральне Консульство РП в Луцьку, з місцезнаходженням у місті Луцьку на вул. Дубнівській, 226, виставляє на продаж автомобіль марки Volvo, модель XC90 D5 AWD.

Автомобіль можна оглянути в період із 2 до 16 листопада 2015 р. з 09.00 до 14.00 год. на стоянці Генерального Консульства РП в Луцьку на вул. Дубнівській, 226 (після попередньої домовленості за номером телефону: +380 332 280 640; вибір телефону з меню налаштувань «Секретаріат Генерального консула»).

Увага! Автомобіль на момент покупки було звільнено від сплати митного збору (не розмитнений), тому покупець буде зобов'язаний взяти ці витрати на себе.

- Умови участі в торгах:
- Зацікавлені особи подають відповідну заяву-пропозицію, яка містить:
 - прізвище, ім'я або назву (фірми), адресу й місце проживання заявника, контактний телефон та адресу електронної пошти;
 - пропоновану ціну та спосіб оплати;
 - заяву про ознайомлення зі станом автомобіля наступного змісту: «Заявляю, що мені відомий технічний і формальний стан автомобіля, виставленого на продаж», а в разі відмови від огляду автомобіля заяву такого змісту: «Заявляю, що беру на себе відповідальність за наслідки, пов'язані з відмовою від огляду автомобіля»;
 - заяву наступного змісту: «У випадку купівлі запропонованого на продаж автомобіля зобов'язуюся сплатити всі необхідні митні платежі, акцизні збори й податки відповідно до українського законодавства»;
 - інші дані, які вимагає організатор торгів.

Заяву з пропозицією потрібно подати в закритому конверті до 14.00 год. 16 листопада 2015 р. При цьому необхідно також внести грошову заставу в касі Генерального Консульства РП в Луцьку (вул. Дубнівська, 226). Крім адреси консульства, в нижній лівій частині конверту потрібно зазначити «Торги на автомобіль».

Зразок заповнення конверту:

Торги на автомобіль

Генеральне Консульство РП в Луцьку
вул. Дубнівська, 226
43010, Луцьк

2. Умова участі в торгах – внесення грошової застави в розмірі 10 % від стартової ціни, тобто 700 EUR. Суму необхідно внести готівкою в касу консульства на вул. Дубнівській, 226 у період із 2 до 16 листопада 2015 р. з 10.00 до 14.00 год. (не пізніше 14.00 год. 16 листопада 2015 р.).

3. Заставу, внесену заявником, пропозиція якого не буде вибрана або відхилена, повернуть відразу після закінчення торгів.

Застава не повертається в наступних випадках:

- жоден з учасників торгів не запропонував мінімальну стартову ціну;
- переможець торгів відмовився від підписання договору купівлі-продажу.

У випадку невиконання формальних вимог при складанні заяв, тобто відсутність на конверті надпису «Торги на автомобіль», незапечатаний конверт, прострочення терміну подання пропозицій, складання пропозиції в невідповідному місці або без попереднього внесення застави, а також подання пропозиції без необ-

хідних даних та документів або з неповними даними та неповним комплектом документів, нерозбірливих та сумнівних документів, пропозицію буде відхилено.

4. Відкриття конвертів із пропозиціями відбудеться у присутності комісії 17 листопада 2015 р. о 09.00 год. у приміщенні Генерального Консульства РП в Луцьку на вул. Дубнівській, 226.

5. Особу, яка запропонує найвищу суму, буде негайно повідомлено та запрошено для укладання договору купівлі-продажу автомобіля. Витрати за нотаріальні дії бере на себе покупець транспортного засобу. Внесену покупцем заставу буде враховано в ціну.

6. Продаж не може відбутися за ціну нижчу, ніж стартова.

7. Якщо переможець торгів у 5-ти денний термін не внесе в касу консульства або на банківський рахунок установи запропоновану суму, то він втрачає право придбання автомобіля, який є предметом торгів, а комісія запропонує купівлю іншому заявнику, який вніс наступну цінову пропозицію.

8. Якщо дві особи або більше запропонуять однакову ціну, то вирішення торгів відбудеться у формі аукціону між ними.

9. Генеральне Консульство РП в Луцьку залишає за собою право закриття торгів без вибору будь-якої пропозиції купівлі автомобіля та без зазначення причин.

VOLVO XC90 D5 AWD, 2008 р. випуску. Стартова ціна – 7 000 EUR.

- Технічні характеристики:
- об'єм двигуна – 2 400 куб. см;
 - потужність – 136 kW (185 КС);
 - дизельне паливо;
 - 6-ти ступінчаста мануальна коробка передач;
 - чорний колір;
 - пробіг – 279 000 км (знаходиться в експлуатації).

Rusza konkurs «Polskie książki naszych marzeń»

Do 15 listopada polscy uczniowie z polskich społecznych szkół za granicą mogą zgłosić się do konkursu MEN. Do wygrania książki, o których marzą żeby je przeczytać.

«Nakręćmy się na czytanie!» – tym hasłem Ministerstwo Edukacji Narodowej zachęca polskich uczniów ze społecznych szkół za granicą do wzięcia udziału w pierwszej edycji konkursu «Polskie książki naszych marzeń».

Ta edycja konkursu skierowana jest do szkół i innych form nauczania za granicą języka polskiego, historii, geografii i kultury polskiej, prowadzonych przez polonijne organizacje

oświatowe, stowarzyszenia rodziców, polskie parafie i inne podmioty.

Co musi zrobić szkoła, by wygrać?

Stworzyć wraz z uczniami listę książek polskich autorów, o przeczytaniu których marzą.

Nagrać krótki film (do 60 sekund), w którym przekona nas, że to właśnie ona powinna dostać te książki.

Wejść na stronę www.men.gov.pl/pknmzgloszenie i wysłać nam swój film.

Przy ocenie nadesłanych filmów, komisja konkursowa weźmie pod uwagę m.in. stopień zaangażowania społeczności uczniowskiej w realizację nagrania, pomysłowość uczniów oraz oryginalność wykonania.

Czekamy na filmy z całego świata!

Zwycięzcy konkursu dostaną od MEN książki,

które wskazali ich uczniowie. Wszystkie zgłoszone książki muszą być napisane przez polskich autorów w języku polskim. Może ich być nawet 50!

Na zgłoszenia czekamy do 15 listopada. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie www.men.gov.pl/pknmzgloszenie.

Departament Informacji i Promocji
Ministerstwo Edukacji Narodowej

“Polskie książki naszych marzeń”

Konkurs dla szkół i innych form nauczania za granicą języka polskiego, historii, geografii i kultury polskiej, prowadzonych przez polonijne organizacje oświatowe, stowarzyszenia rodziców, polskie parafie i inne podmioty

Na zgłoszenia czekamy do 15 listopada. Więcej na www.men.gov.pl/pknm

Робота в Польщі

Агентству працевлаштування KS Service Ukraina Sp. z o.o. потрібні на роботу:

Столяр – робота в північно-західній частині Польщі, у фірмі, яка працює на польському ринку більше 20 років та характеризується позитивними відгуками клієнтів.

- Вимоги: досвід роботи столяра, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці, знання польської мови на комунікаційному рівні.

- Заробітна плата: 11 зл./год. брутто + премія.

- Пропонуємо: договір про тимчасову роботу, допомогу в пошуках житла та з легалізацією перебування в Польщі.

Токар, фрезерувальник – робота в центральній частині Польщі, в привітному, націленому на співпрацю колективі, можливість професійного розвитку.

- Вимоги: закінчена школа або курси за спеціальністю токаря, фрезерувальника, вміння читати технічну документацію, досвід роботи.

- Заробітна плата: 14 зл./год. брутто.

- Пропонуємо: договір про тимчасову роботу, житло, а також допомогу з легалізацією перебування в Польщі.

Листоноша – робота в центральній частині Польщі.

- Вимоги: знання польської мови на комунікаційному рівні, вміння писати польською (переписувати прізвища та імена).

- Заробітна плата залежить від кількості доставлених листів (від 1000 до 3800 зл.).

- Пропонуємо: стажування, роботу з понеділка до

п'ятниці, допомогу в пошуках житла та з легалізацією перебування в Польщі.

Спеціаліст із ламінування – робота в північно-західній частині Польщі, у фірмі, яка виготовляє яхти та працює на європейському ринку.

- Вимоги: досвід роботи з штучними матеріалами (бажано), вміння працювати руками, знання польської мови на комунікаційному рівні, вміння працювати в колективі, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці, відсутність судимості.

- Заробітна плата: 15 зл./год. брутто + премія.

- Пропонуємо: договір про роботу, страхування здоров'я, від нещасних випадків, лікарняне, оплачувану відпустку, допомогу з житлом і легалізацією перебування в Польщі.

Працівник виробництва на меблеву фабрику – робота в північно-західній частині Польщі, у фірмі, яка має хороші відгуки клієнтів.

- Вимоги: досвід роботи в обробці дерева, знання польської мови на комунікаційному рівні, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці.

- Заробітна плата: 11 зл./год. брутто.

Газозварювальник

- Вимоги: досвід роботи газозварювальника, вміння користуватися TIG, MIG, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці, знання польської мови на комунікаційному рівні.

- Заробітна плата: 20 зл./год. брутто.

Монтажник сталевих конструкцій

- Вимоги: досвід роботи з обслуговування електрообладнання, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці, знання польської мови на комунікаційному рівні.

- Заробітна плата: 17 зл./год. брутто.

Монтажник сталевих конструкцій

- Вимоги: вміння читати креслення, досвід роботи з обслуговування електрообладнання, вміння працювати з ацетиленом, дотримання правил безпеки та гігієни на робочому місці, знання польської мови на комунікаційному рівні.

- Заробітна плата: 17 зл./год. брутто.

Більше вакансій на сайті: www.ksservice.net.ua

Зацікавлених просимо звертатися за телефонами: +3800665944300, +48914302721 або електронними адресами: natasza@ksservice.net.ua, karol@ksservice.net.ua

KS SERVICE UKRAINA – підприємство, організоване через польське агентство працевлаштування KS Service Sp. z o.o. Установа не одержує жодних коштів від кандидатів на роботу, а також за посередництво. Про кожну спробу виманювання грошей за посередництво просимо повідомляти до центрального управління в Польщі в місті Щецині через e-mail: info@ksservice.pl

Informacje Lubelskie

■ W dniu 25 października 2015 r. w Polsce odbyły się wybory posłów i senatorów do Sejmu i Senatu RP, w wyniku których władzę przejęło Prawo i Sprawiedliwość. O ile w kraju PiS uzyskał ok. 39% głosów, to w Lubelskiem, aż niemal 50%. Podczas gdy Platforma Obywatelska zdobyła w Polsce blisko 24%, to w Lubelskiem ok. 15%. Polskie Stronnictwo Ludowe w kraju uzyskało nie wiele ponad 5% głosów, natomiast w Lubelskiem – blisko 8%.

■ W katedrze pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego przy ulicy Ruskiej w Lublinie trwały dwudniowe uroczystości ku czci Lubelskiej Ikony Matki Bożej. Została ona przekazana świątyni w połowie XIII wieku. Podczas wojny w 1915 r. wierni prawosławni wywieźli ikonę do Moskwy. Do Lublina wróciła po wielu latach. W tegorocznych uroczystościach wzięły udział tysiące prawosławnych z całej Polski i z zagranicy.

■ Przedwojenna latarnia przy Bramie Grodzkiej na lubelskim Starym Mieście, świeci się zarówno w nocy jak i w dzień. To symbol pamięci o społeczności żydowskiej wymordowanej przez niemieckich okupantów w czasie II wojny światowej. Obok tej latarni odbyło się nabożeństwo pod hasłem «Opłakiwanie Żydów». Przewodniczył metropolita lubelski, arcybiskup Stanisław Budzik. Udział w tej ceremonii wzięli także naczelny rabin Rzymu Riccardo di Segni oraz naczelny rabin Polski Michael Schudrich. Po nabożeństwie teatr NN mieszczący się w Bramie Grodzkiej, przedstawił oratorium «Opowieść z Nocy». Motywem przewodnim przedstawienia były wiersze, piszącego w jidysz, poety Jakuba Glatstzejna «Lublinie, moje święte miasto».

■ 13 gimnazjalistów z Niedźwiady, lubelskiej wsi, jedzie do Mediolanu po nagrody. Według oceny jury przygotowali oni najlepsze prezentacje żywności ekologicznej, pozostawiając w pokonanym polu 2800 szkół z całego świata, które brały udział w konkursie.

■ Po raz pierwszy w Polsce odbyło się spotkanie szkół rolniczych z całego kraju. Gospodarzem był Zespół Szkół Centrum Szkolenia Rolniczego w Jabłoni koło Parczewa. Spotkanie przebiegło pod hasłem «Rolnictwo ekologiczne i produkty rolne wysokiej jakości, przyszłością polskiej wsi». Na 45 szkolnych stoiskach, młodzież prezentowała «ekologiczne smakowitości».

■ Komisarze Unii Europejskiej zabronili «kuchmistrzom» wielokrotnego odgrzewania potraw. Okazuje się jednak, że owo «podgrzewanie» jest tajemnicą wartości smakowitego polskiego bigosu. I dlatego w obronie dania, zorganizowano «Święto Bigosu», które odbędzie się w dniu 15 listopada, w Niedrzwicy Kościelnej. Warto dodać, że bigos jest najbardziej polskim daniem, który chętnie zjadają nie tylko Polacy, także liczni obcokrajowcy.

■ Most w Kamieniu nad Wisłą został oddany do użytku. Jedzie się tędy z województwa lubelskiego do mazowieckiego i odwrotnie. Jak dotąd w środkowej części Polski przez Wisłę można było przejechać ze wschodu na zachód i odwrotnie, w Puławach i Annopolu. Warto dodać, że do mostu w Kamieniu, od granicy polsko-ukraińskiej i w drugą stronę z Lubelskiego do województwa mazowieckiego, wybudowano nowe, komfortowe drogi dojazdowe. Inwestycja kosztowała wiele milionów złotych, ale główne fundusze, dała Unia Europejska.

■ W Zamojskim Ogrodzie Zoologicznym otwarto nowy pawilon dla hipopotamów karłowatych, tapirów, kapibar i mar patagońskich. Równocześnie otwarte zostały trzy mniejsze pawilony dla ptactwa wodnego. Wiele z nich zostało wyhodowanych w wyniku współpracy transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina.

■ Przed wybuchem II wojny światowej, w Lublinie była fabryka samolotów, należąca do spółki «Plage i Łaskiewicz». W dniu 2 września 1939 r. została zbombardowana przez niemieckie lotnictwo, w rezultacie pozostał tylko jeden hangar, jednak bez samolotów. Fabryka została praktycznie skreślona, a o lubelskich samolotach słych wszelki zaginął. I oto w kwietniu 2015 r. z płytkiej Zatoki Puckiej wydobyto dobrze zachowane skrzydło samolotu R-VIII Hydro, rodem z Lublina. Niebawem znaleziono w tej zatoce cały samolot wyprodukowany w latach 30-tych w Lublinie. Jak się okazało, w styczniu 1932 r. Morski Dywizjon Lotniczy w Pucku zamówił w Lublinie trzy samoloty R-VIII Hydro. Dwa z nich doczekały się wybuchu II wojny światowej. Zostały zatopione w Zatoce i teraz je znaleziono. Skrzydło wydobyto na ląd i umieszczono w Muzeum Lotnictwa w Pucku.

■ Z inicjatywy starostwa powiatowego w Świdniku, władze miasta podpisały umowę z Portem Lotniczym «Lublin» list intencyjny o utworzeniu w I Liceum Ogólnokształcącym w Świdniku klasy profilowanej dla kształcenia od przyszłego roku szkolnego personelu lotniczego obsługi pokładowej i naziemnej. Będą się zatem szkolić m.in. stewardessy. Obecnie poza pilotami, «na ziemi» pracuje w porcie 150 osób.

■ AugustaWestland, właściciel PZL Świdnik, podpisał kontrakt na sprzedaż Tajskiej Armii Królewskiej ośmiu śmigłowców AW 139 za sumę 140 mln euro. Ich kadłuby będą produkowane w Świdniku.

■ Lubelski Ursus robi karierę eksportową. Jego ciągniki jeżdżą już po polach wielu krajów, głównie w eksporcie do Afryki. W tych dniach Ursus podpisał umowę na dostawę 2400 ciągników do Tanzanii. Kontrakt opiewa na sumę 55 mln dolarów amerykańskich. Na uroczystość podpisania umowy do Lublina przybył z Afryki premier Tanzanii Mizango Pinda. Jest to już trzecia umowa lubelskiego Ursusa z Afryką. Lubelska fabryka zatrudnia 700 osób, niebawem będzie przyjmować nowych fachowców, gdyż zwiększa eksport.

■ Na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie odbył się pogrzeb redaktora Leszka Mazurka – współzałożyciela dziennika «Kurier Lubelski». Zmarły miał 83 lata. Znany był powszechnie czytelnikiem interesującym się branżą motoryzacyjną, której poświęcił całe swoje życie.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ 25 жовтня 2015 р. відбулися вибори до Сейму та Сенату РП. У результаті перемогла партія «Право і справедливість», яка загалом у країні отримала приблизно 39 % голосів, а на Люблінщині – майже 50 %. «Громадянська платформа» здобула всього близько 24 %, на Люблінщині – приблизно 15 %. Польська селянська партія – понад 5 % та майже 8 % голосів у цілому в Польщі та на Люблінщині відповідно.

■ У соборі Преображення Господнього на вулиці Руській у Любліні пройшли дводенні урочистості зі вшанування ікони Божої Матері, яку передали храмові в середині XIII ст. Під час Першої світової війни в 1915 р. православні віряни вивезли ікону до Москви, проте після довгих років вона знову повернулася до Любліна. У цьогорічних заходах взяли участь тисячі православних із усієї Польщі та закордоння.

■ Довоєнний ліхтар біля Гродської брами (брама в Любліні, що залишилася від перших оборонних мурів міста, побудованих у 1342 р. – ред.) освічує люблінське Старе місто уночі та вдень. Він став символом пам'яті про єврейську спільноту, знищену німецькими окупантами під час Другої світової війни. Біля цього ліхтаря відбулося богослужіння – «Оплакування євреїв». Керував заходами люблінський митрополит, архієпископ Станіслав Будзик. Участь у церемонії також взяли головні рабини Риму та Польщі Рікардо ді Сегні та Майкл Шудріх. Після богослужіння театр «NN», що знаходиться у Гродській брамі, представив ораторію «Розповіді ночі». Головним мотивом виступу стала поезія Якоба Глатштейна «Люблінє, моє святе місто».

■ 13 гімназистів із люблінського села Недзвяди прямують до Мілана за нагородами. За оцінкою журі, вони підготували найкращі презентації екологічних продуктів харчування, залишивши позаду учасників із 2800 шкіл з усього світу, що брали участь у конкурсі.

■ Уперше відбулася зустріч сільськогосподарських шкіл усієї Польщі, господарем якої виступило Об'єднання шкіл Центру фермерського навчання в Яблоні біля Парчева. Захід пройшов під гаслом «Екологічне фермерство та сільськогосподарські продукти високої якості – майбутнє польського села». На 45 шкільних стендах молодь представила «екологічні смаколики».

■ Комісари Європейського Союзу заборонили кухарям багаторазово підігрівати їжу. А кількарізове розігрівання – секрет фірмового смаку польського бігосу. Тому на захист страви організовують «Свято бігосу», яке відбудеться 15 листопада в Недзівці Костельній, селі в Люблінському повіті. Варто додати, що бігос – це одна з найтрадиційніших польських страв, яку охоче споживають не тільки поляки, але й іноземці.

■ Відкрили міст в Камені над Віслою (воєводська дорога № 747), який сполучає Люблінське воєводство з Мазовецьким. Донині в центральній частині Польщі через Віслу можна було проїхати лише в Пулавах й Аннополі. Варто додати, що до мосту в Камені від польсько-українського кордону та в іншу сторону, з Люблінщини до Мазовецького воєводства проведено нові під'їзні дороги. Вартість будівництва становить кілька мільйонів злотих, які переважно виділив Європейський Союз.

■ У Замостському зоопарку облаштували новий павільйон для карликових бегемотів, тапірів, капібарів і патагонських мар. Одночасно було відкрито три менших павільйони для водних птахів. Зміни відбулися в результаті реалізації Програми транскордонної співпраці Польща–Білорусь–Україна.

■ Перед початком Другої світової війни в Любліні працював авіаційний завод, який належав товариству «Плагі і Ласкевич». 2 вересня 1939 р. його бомбардувала німецька авіація, в результаті чого лишився тільки один ангар, без літаків. Завод було фактично знищено, а від люблінських літаків не лишилося й сліду. І ось, у квітні 2015 р. в обмілілі Пуцькій затоці знайшли крило літака «R-VIII/Hydro», який виготовили в 30-х рр. у Любліні. Невдовзі в затоці виявили весь літак. Так, у січні 1932 р. Морський авіаційний дивізіон у Пуцьку замовив три люблінських літаки «R-VIII/Hydro». Два з них дочекалися початку Другої світової війни та були затоплені в затоці, зараз їх віднайшли. Крило підняли на берег і доставили в музей авіації в Пуцьку, літака поки що не підіймали.

■ З ініціативи повітового старостату у Свідніку влада міста уклала договір з аеропортом «Люблін» про створення в наступному шкільному році в 1-му загальноосвітньому ліцеї Свідніку профільного класу для підготовки авіаційного персоналу з обслуговування бортів та летовища. Там зможуть навчати, наприклад, стюардес. Нині, окрім пілотів, в аеропорті працюють 150 осіб.

■ «AugustaWestland», власник «PZL-Świdnik», підписав контракт про продаж Тайській королівській армії восьми вертольотів «AW139» на суму 140 млн євро. Їхні корпуси виготовлятимуть у Свідніку.

■ Люблінський «Ursus» розвиває експортну діяльність. Його трактори вже працюють на полях багатьох країн, зокрема в Африці. У ці дні «Ursus» підписав договір про поставку 2400 тракторів до Танзанії. Вартість контракту становить 55 млн дол. На урочистість підписання угоди до Любліна прибув прем'єр-міністр Танзанії Мізанго Пінда. Це вже третій договір люблінської фірми «Ursus» з Африкою. «Ursus» працює в галузі 700 осіб та через збільшення вироблення продукції на експорт планує залучити нових фахівців.

■ На кладовищі в Любліні, на вулиці Ліповій, відбулося поховання Лешека Мазурека – редактора, співзасновника щоденної газети «Kurier Lubelski». Він прожив 83 роки. Був добре знаним читачам, котрі цікавилися автомобільною галуззю, якій присвятив усе своє життя.

Адам ТОМАНЕК

NATO rozważa ruch na wschód

Sojusz Północnoatlantycki rozważa możliwość umieszczenia w Polsce jednego batalionu, złożonego z żołnierzy z różnych krajów Sojuszu.

Takie informacje podaje «Wall Street Journal». Według gazety plan rozważany obecnie w Kwaterze Głównej Sojuszu w Brukseli przewiduje umieszczenie po jednym batalionie (zwykle od 300 do 700 żołnierzy) w Polsce, na Litwie, Łotwie i Estonii.

Część składu batalionów stanowiliby Amerykanie, część żołnierzy pochodziłaby z innych krajów, głównie z Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Według WSJ Pentagon poinformował już polski MON, że trudno będzie uzyskać zgodę Kongresu USA na budowę stałej bazy w Polsce – wymaga to zbyt wielu zabiegów budżetowych. Amerykanie raczej stawiają się więc na obecność rotacyjną, która nie wymaga tak dużych nakładów na infrastrukturę.

Poszczególne jednostki rotacyjnie wymieniałyby się więc co kilka miesięcy, ale w Polsce i republikach bałtyckich w każdym momencie stacjonowałyby wojska Sojuszu – podporządkowane bezpośrednio dowództwu NATO.

Rzeczpospolita

NATO rozgląda możliwości руху на схід

Північноатлантичний альянс розglądaє можливість розміщення в Польщі батальйону, до складу якого ввійдуть солдати з різних країн Альянсу.

Таку інформацію подає «The Wall Street Journal». За повідомленнями газети, план, котрий нині розglądaють у головній штаб-квартирі Альянсу в Брюсселі, передбачає розміщення по одному батальйону (як правило, від 300 до 700 солдатів) у Польщі, Литві, Латвії та Естонії.

Частину складу батальйонів можуть становити американці, а частину – солдати з інших країн, переважно з Німеччини та Великобританії.

Як зазначає видання, Пентагон вже поінформував польське Міністерство національної оборони, що отримати згоду Конгресу США на будівництво стаціонарної бази в Польщі буде складно, оскільки це передбачає багато бюджетних процедур. Американці радше налаштовані на ротаційну присутність, яка не вимагає настільки великих витрат на інфраструктуру.

Окремі ротаційні підрозділи, згідно з планом, можуть змінюватися кожні кілька місяців, проте в Польщі та прибалтійських республіках завжди перебуватимуть війська Альянсу, що підпорядковуватимуться безпосередньо керівництву NATO.

Rzeczpospolita

Serbia kupi rosyjską broń

Premier Serbii zgodził się na zakup broni od Federacji Rosyjskiej. Co ciekawe, gdy premier Serbii Aleksandar Vučić podczas wizyty w Moskwie, zobowiązywał się do współpracy wojskowej i zakupu broni w Rosji, w tym samym czasie, serbscy żołnierze byli w trakcie przygotowań do udziału w prowadzonych przez USA ćwiczeniach w Niemczech, z innymi państwami NATO.

To już kolejny zgrzyt w ostatnim czasie na linii Belgrad – NATO – UE. We wrześniu pod kryptonimem «Słowiańskie Braterstwo», jednostki z Serbii brały udział we wspólnych ćwiczeniach z jednostkami z Rosji i Białorusi.

Polska Agencja Prasowa

Sербія купити російську зброю

Прем'єр-міністр Сербії погодився придбати зброю в Російської Федерації.

Цікаво, що в той час, коли прем'єр-міністр Сербії Александар Вучич під час візиту в Москві зобов'язувався вести військову співпрацю та купувати зброю в Росії, сербські солдати готувалися до навчань, які США разом з іншими державами НАТО проводили в Німеччині.

Це вже чергове загострення впродовж останнього часу на лінії Белград–НАТО–ЄС. У вересні сербське військо та підрозділи з Росії та Білорусі брали участь у спільних навчаннях «Слов'янське братерство».

Polska Agencja Prasowa

Новий корабель мав зміцнити Флот Чорноморський. Але зepsує сія по дорозі

Новий корабель підводний роsyjskiej флоту, Rostów nad Donem, doznał niesprecyzowanych «problemów technicznych» w drodze do bazy na Morzu Czarnym. Jak podają rosyjskie media, jednostka wraca do Sankt Petersburga, gdzie została zbudowana. Kорабель od wielu miesięcy przechodził próby na Morzu Beringa. Nie są znane szczegóły problemów Rostowa nad Donem. Rosyjskie media i blogerzy piszą jedynie, że ich natura jest «techniczna». Najpewniej doszło do jakiejś awarii układu napędowego, bo корабель ma wracać do Sankt Petersburga na holu.

Problemy prawdopodobnie pojawiły się gdzieś na Atlantyku, bo корабель płynął z baz Floty Północnej na Półwyspie Kola do czarnоморського portu Noworosyjsk. Skala uszkodzeń nie jest znana. Ponieważ корабель został odholowany do Kronsztadu (baza floty obok Sankt Petersburga), problemy z napędem muszą być poważne. Tymczasem Rostów nad Donem miał do końca roku trafić

2015

NATOScope

w skład Floty Czarnоморskiej. Wzmocnienie jej sił podwodnych ma duże znaczenie dla Rosjan, obecnie bowiem praktycznie one nie istnieją. Sytuacji tej ma zaradzić seria sześciu okrętów projektu 636, nazywanych też Warszawianka.

TVN24

Повинен був зміцнити Чорноморський флот

Новий підводний човен російського флоту «Ростов-на-Дону» зазнав невизначених «технічних проблем» дорогою до бази на Чорному морі. За повідомленнями російських ЗМІ, корабель повернувся до Санкт-Петербурга, де його збудували. Човен багато місяців проходив випробування в Беринговому морі. Російські ЗМІ та блогери зазначають, що причина проблем «технічна». Найімовірніше, сталася аварія системи приводу, оскільки корабель повернувся до Санкт-Петербурга на буксирі.

Проблеми, певно, проявилися десь в Атлантичному океані, оскільки корабель прямував із баз Північного флоту, розміщених на Кольському півострові, до Новоросійська. Масштаби пошкоджень невідомі. З огляду на те, що човен відбуксировали до Кронштадту (база флоту біля Санкт-Петербурга), він має серйозні проблеми з приводом. «Ростов-на-Дону» повинен був до кінця року увійти до складу Чорноморського флоту. Зміцнення його підводних сил, які зараз практично відсутні, має велике значення для росіян. Флот планують поповнити серією з шести кораблів проекту 636, котру називають також «Варшав'янка».

TVN24

Wielkie manewry zbrojne NATO

Na południu Europy trwają największe od 12 lat manewry zbrojne NATO pod kryptonimem «Trident Juncture 2015». – Ćwiczenia zakładają reakcję na sytuację inną niż obrona terytorialna wynikająca z artykułu 5 – wyjaśniał w audycji Świat w Powiększeniu Artur Kacprzyk z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

W manewrach w Portugalii, Hiszpanii i we Włoszech oraz na Morzu Śródziemnym uczestniczy blisko 36 tys. żołnierzy Sojuszu, w tym ponad 600 z Polski.

Polskie Radio

Великі військові навчання НАТО

На півдні Європи тривають найбільші за 12 років військово-ві навчання НАТО під назвою «Trident Juncture 2015». «Згідно зі статтею 5, вони передбачають реакцію на щось інше ситуацію, ніж територіальна оборона», – пояснює в програмі «Świat w Powiększeniu» Артур Кацпшик із Польського інституту міжнародних справ.

У навчаннях у Португалії, Іспанії та Італії, а також на Середземному морі беруть участь близько 36 тис. солдатів Альянсу, зокрема понад 600 із Польщі.

Polskie Radio

Spór USA i Chin o wyspy, których niedawno nie było

Sztuczne wyspy na Morzu Południowochińskim to wyraz chińskiej ekspansji w tym rejonie świata – o tym mówił w Jedyńce Paweł Behrendt z Centrum Studiów Polska–Azja.

USA wysłały niszczyciel rakietowy USS «Lassen» w pobliże sztucznej wyspy, wybudowanej przez Chinę na spornym obszarze Morza Południowochińskiego. Była to pierwsza z zapowiadanych przez USA akcji, kwestionujących rozciąganie suwerenności Chin na sztuczne wyspy usypane przez Chińczyków nad rafami Subi i Mischief w archipelagu Spratly i otaczające je 12-milowe strefy morskie.

Spratly, położony na północ archipelag Wysp Paracelskich, to zbieranina małych wysepek, raf, atolów, o które rywalizują także Tajwan, Wietnam, Filipiny, Brunei, Malezja – tłumaczył Paweł Behrendt.

Jak zaznaczył ekspert, szczególnie niepokojące dla Wietnamu czy Filipin jest to, że na wyspach stworzonych przez Chinę powstają lotniska, na których mogą lądować właściwie wszystkie typy chińskich wojskowych samolotów. Oprócz tego trwa pogłębianie torów wodnych, budowa portów głębokowodnych, zdolnych do przyjmowania okrętów czy dużych statków.

Jedynka

Суперечка між США та Китаєм щодо островів, яких нещодавно й не було

«Штучні острови у Південно-Китайському морі – це прояв китайської експансії в цьому регіоні світу». Про це на

радіо «Jedynka» говорив Павел Бехрендт із центру студій «Польща–Азія».

США вислали ракетний есмінець USS Lassen до штучного острова, спорудженого Китаєм в акваторії Південно-Китайського моря. Це була перша з акцій, проведених США, що мають на меті висловлення незгоди на розширення влади Китаю на штучні острови, побудовані китайцями на рифах Субі та Місчіф на архіпелазі Спратлі та навколишніх 12-мильних морських зонах.

«Спратлі, північний архіпелаг Парацельських островів, – це група малих острівків, рифів, атолів, на які претендують також Тайвань, В'єтнам, Філіппіни, Бруней, Малайзія», – пояснює Павел Бехрендт.

Як розповів експерт, В'єтнам та Філіппіни особливо занепокоєні тим, що Китай будує на островах летовища, на яких можуть приземлятися всі типи китайських військових літаків. Окрім того, триває поглиблення водних шляхів, будівництво глибоководних портів, здатних приймати судна та великі кораблі.

Jedynka

Szef MON Białorusi: środki rażenia byłyby lepsze niż baza Rosji

Białoruski minister obrony Andrej Raukou ocenił, że rozmieszczanie rosyjskiej bazy lotniczej na terytorium Białorusi na razie nie ma sensu. Dodał, że ostateczną decyzję w tej sprawie podejmie Aleksander Łukaszenka. Jego zdaniem lepsze są środki rażenia, którymi ewentualnie można uderzyć w obiekty wojskowe sąsiadów w NATO.

Konsultacje dotyczące warunków rozmieszczenia rosyjskiej bazy lotniczej na Białorusi zostały zakończone – mówił Raukou. Ostateczną decyzję o wydaniu ewentualnej zgody na jej powstanie ma podjąć Aleksander Łukaszenka.

Generał Andrej Raukou powiedział, że na razie nie widzi sensu rozmieszczenia rosyjskiej bazy lotniczej na terytorium swego kraju. Argumentował to następująco: «Nasi sąsiedzi, szczególnie nowo wybrany prezydent Polski (Andrzej Duda) prosi NATO – i oni się zgodzili – o rozmieszczenie czterech baz różnego przeznaczenia, w tym lotniczej, praktycznie w bezpośredniej bliskości granicy Białorusi. Odpowiedź jest prosta: może weźmy jakieś środki rażenia, które mogą w porę, w odpowiednim miejscu, razić te obiekty? To będzie dużo skuteczniejsze niż baza lotnicza».

Informacyjna Agencja Radiowa

Керівник Міноборони Білорусі: «Краще зброя, ніж бази Росії»

Білоруський міністр оборони Андрій Равков заявив, що нині немає потреби в розміщенні російської авіаційної бази на території Білорусі. На його думку, замінити її могли б засоби ураження, якими можна було б завдати удару по військових об'єктах сусідніх країн-членів НАТО. Він додав, що остаточне рішення щодо цього прийме Олександр Лукашенко.

«Консультації щодо умов розташування російської авіаційної бази в Білорусі завершено», – сказав Равков. Генерал також зазначив, що поки не бачить сенсу в розміщенні російської авіа-бази на території країни. Пояснив це так: «Наші сусіди, особливо новообраний президент Польщі (Анджей Дуда), просять НАТО розташувати чотири бази різного призначення, зокрема й авіаційну, в безпосередній близькості з кордоном Білорусі. НАТО з цим погоджується. Відповідь проста – візьмемо засоби ураження, за допомогою яких у відповідну пору зможемо вдарити по цих об'єктах? Це буде набагато ефективніше, аніж авіаційна база».

Informacyjna Agencja Radiowa

Rosyjski międzykontynentalny pocisk balistyczny uderzył w poligon na Kamczatce

Zaprojektowana do przenoszenia głowic jądrowych rakietą RS–24 Yars przeleciała 6 tys. km i uderzyła w poligon na Dalekim Wschodzie. – Chcieliśmy ją sprawdzić. Wszystkie cele zostały osiągnięte – poinformował rosyjski MON.

RS–24 Yars jest najnowszą bronią w rękach żołnierzy Strategicznych Sił Rakietowych Rosji. To trzystopniowa rakietą na paliwo stałe, produkowana od 2009 roku w Wotkińskim Zakładzie Budowy Maszyn. Yarsy zaprojektowano z myślą o rażeniu celów na innych kontynentach – mają 11 tys. km zasięgu. Mogą przenosić jedną głowicę jądrową o dużej mocy lub sześć samodzielnie naprowadzających się na cele mniejszych głowic, które trafiają w cele z dokładnością do 150 m.

Gazeta Wyborcza

Російська міжконтинентальна балістична ракета вдарила в полігон на Камчатці

Ракета РС-24 «Ярс», створена для перенесення ядерних боеголовок, пролетіла 6 тис. км і вдарила в полігон на Далекому Сході. «Ми хотіли її перевірити. Усі завдання було виконано», – повідомило російське Міністерство оборони.

РС-24 «Ярс» – це найновіша зброя в руках солдатів Стратегічних ракетних сил Росії. Це триступенева твердопаливна ракета, яку виготовляють із 2009 р. на Воткінському машинобудівному заводі. «Ярси» проектували для ураження цілей на інших континентах, адже дальність їхнього польоту становить 11 тис. км. Вони можуть переносити одну ядерну боеголовку великої потужності чи шість самонавідних невеликих боеголовок, що влучають у цілі з висоти до 150 м.

Gazeta Wyborcza

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
агент страховий	1 500	Збільшення клієнтської бази, укладення договорів на страхування, знання ПК.
апаратник апретування	2 000	обслуговування сушильно-ширильної машини в сфері швейного виробництва
бармен	1 500	приготування напоїв та обслуговування відвідувачів закладу
бармен	1 500	приготування коктейлів.
бармен	1 378	Приготування гарячих напоїв (чай, кава, капучіно), обслуговування клієнтів алкогольними та безалкогольними напоями
бармен	1 500	Обслуговування відвідувачів ідальні, приготування напоїв(алкогольних, безалкогольних), розрахунок з клієнтами
бетоняр	2 300	Підсобні роботи на будівництві, подача розчину для кладки стінових матеріалів
бухгалтер	2 000	оформлення первинних документів,знання версії 1.С.8-бухгалтерії
бухгалтер	3 000	обов'язки заступника головного бухгалтера, ведення матеріальних та авансових звітів, реєстрація накладних ПДВ, ведення складського обліку, знання обліку цінних паперів
вантажник	1 378	проведення навантажувальних та розвантажувальних робіт, перенесення вантажів вагою понад 40 кг, робота на базі з оптової реалізації напоїв
вантажник	1 378	Відвантаження меблів зі складу, переміщення вантажів в цеху, допомога при розвезенні замовлень
вантажник	2 000	завантаження та розвантаження товарів алкогольної групи
вантажник	1 378	проведення розвантажувальних та завантажувальних робіт на товарному складі підприємства у відповідності до потреб магазинів
вантажник	2 300	відвантажування та завантажування товару, робота на складі
вантажник	2 300	проведення навантажувально-розвантажувальних робіт, перенесення вантажів вагою понад 50кг
вантажник	1 378	Розвантаження сировини на виробництві, навантаження машин готовою продукцією
верстатник широкого профілю	2 500	робота на універсальних токарних станках
викладач (методи навчання)	1 800	досконале знання інформаційних систем, обчислювальної техніки та автоматизації, дотримання посадових інструкцій
викладач (методи навчання)	1 800	досконале знання технології харчування, дотримання вимог посадових інструкцій
виконавець робіт	2 200	організовує роботу по вдавлюванню паль, обов'язково знати будівництво, можливі відрядження по Україні,заробітна плата+відрядні
Випалювач стінових та в'язучих матеріалів	2 000	випал цегли-сирцю у тунельних печах із відповідним технологічним режимом, робота з комп'ютером, контроль за пальниками з газом, за графіком завантаження та вивантаження цегли
виробник харчових напівфабрикатів	1 378	навички в роботі по виробництву фабрикатів та напівфабрикатів, дотримання трудового режиму підприємства
водій автотранспортних засобів	1 400	виконує роботу на автотранспортному засобі- РЕНО МАГНУМ,МЕРСЕДЕС АКТРУС,утримання автомобіля в належному технічному стані, можлива готовність до відряджень, зар.плата+ відрядні
водій автотранспортних засобів	1 460	Ретельний догляд за автотранспортним засобом, відповідальне ставлення до роботи, здійснення пасажирських перевезень автобусом"Богдан"
водій автотранспортних засобів	2 500	перевезення товарів по місту та Волинській області, дрібний ремонт автомобіля
водій автотранспортних засобів	917	знання обладнання та механізмів автотранспортних засобів, правил дорожнього руху і технічної експлуатації автомобілів
водій автотранспортних засобів	1 500	робота на вантажних автомобілях з причепом, поїздки закордон

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
водій автотранспортних засобів	3 000	доставка замороженої та молочної продукції по місту та області
водій автотранспортних засобів	1 500	водій - дальнобійник на автомобіль марки "РЕНО"
водій автотранспортних засобів	1 378	перевезення вантажів по Україні
водій автотранспортних засобів	1 378	перевезення вантажів Польща-Україна
водій автотранспортних засобів	2 300	перевезення будівельних матеріалів по Україні
водій автотранспортних засобів	1 378	перевезення вантажів за кордон та по Україні
водій автотранспортних засобів	1 378	виконувати міжнародні автомобільні перевезення, підтримувати автомобіль у належному стані
водій автотранспортних засобів	1 600	здійснення вантажних перевезень по місту Луцьку та Волинській області
водій навантажувача	2 800	робота водія навантажувача в лісопильному цеху
водій навантажувача	2 000	проведення навантажувально-розвантажувальних робіт автотранспортом
водій тролейбуса	3 000	Керування транспортним засобом - тролейбусом ЗІУ згідно графіків маршрутами міста
головний бухгалтер	3 500	досвід роботи в бюджетній сфері,ведення податкової звітності
головний бухгалтер	1 795	ведення бухгалтерського обліку, нарахування заробітної плати, складання звітності
головний бухгалтер	2 500	ведення бухгалтерського обліку, контроль за всіма ділянками бухгалтерії, робота з контролюючими органами, фінансова та податкова звітність, знання 1С-бухгалтерії (8 версія), знання бухгалтерського законодавства
головний електрик	2 130	безперервне, економічне і безпечне енергопостачання всіх підрозділів підприємства і дотримання заданих параметрів всіх видів енергії на приймальних пристроях споживачів.
головний інженер	9 500	здійснює керівництво за діяльністю технічних служб, контроль з експлуатації та ремонту електрообладнання в цеху по забою та переробки птиці
готувач розчинів та мас	1 800	приготування глиняної маси для виготовлення цегли-сирцю, робота з механічним обладнанням, вимірювальними приладами
двірник	1 870	прибирання території підприємства
Директор технічний	2 500	організовує роботу пов'язану з енергетичним та технічним обслуговуванням підприємства, можливі відрядження по Україні, заробітна плата+ відрядні
диспетчер-інформатор	1 378	оператор кол-центру (виконання "холодних" дзвінків, робота по телефону за сценарієм, знання російської мови)
експедитор	2 500	доставка та супровід продукції по місту та Волинській області
експедитор	2 500	супровід товару до споживача,доставка питної води
експедитор	1 378	здійснення отримання, контролю цілісності та супроводу товару до торгових точок
електрик дільниці	2 300	виконувати обов'язки електрика
Електрогазозварник	3 000	проведення зварювальних робіт металевих конструкцій(чанів)
Електрогазозварник	1 800	дотримання режиму підприємства, готовність до відряджень по Україні, виконання зварювальних робіт на будівництві
Електрогазозварник	1 378	проведення зварювальних робіт
Електрогазозварник	10 000	обов'язки зварювальника по металу. Зварювання трубопроводів (автомат, напівавтомат MIG, MAG). Відрядження по Україні та за кордон.
електрозварник на автоматичних та напів-автоматичних машинах	3 000	Автоматичне зварювання вузлів, деталей і конструкцій з металу, підготовка металу для зварювання, зачистка деталей і виробів під автоматичне зварювання.

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
електрозварник на автоматичних та напів-автоматичних машинах	2 500	механічне оброблення металевих виробів, автоматичне зварювання вузлів, деталей і конструкцій з металу, підготовка металу для зварювання, зачистка деталей і виробів під автоматичне зварювання
електрозварник на автоматичних та напів-автоматичних машинах	2 300	зварювання на напівавтоматах
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	3 000	зварювальні роботи на напівавтоматах.
Електрозварник ручного зварювання	3 000	зварювання металоконструкцій
Електрозварник ручного зварювання	2 500	зварювання конструкцій, виконує ручне, дугове, кисневе різання, зварює відповідальні конструкції в блочному виконанні у всіх просторових положеннях зварювального шва
електромеханік з ліфтів	2 200	ремонт та монтаж ліфтів та демонтаж ліфтового устаткування, налагодження, регулювання і випробування ліфтів
електромеханік з ліфтів	3 000	робота в діючих електроустановках, в шахті ліфтів на висоті, знання в електротехніці, мати допуск до 1000 Вт.
електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж	1 380	Прокладання кабельних мереж, встановлення освітлювальних приладів, розеток, автоматичних вимикачів, електротехнічного обладнання,бажання вчитися.
електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж	1 397	монтаж щитів, ремонт електроустановок, знімання показників, робота з високоевольним обладнанням
електромонтер з обслуговування підстанції	2 800	обов'язки електромонтера
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановки	2 000	ремонт та обслуговування електроустановки
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановки	1 800	розбирає,здійснює капітальний ремонт електроустановки будь якого призначення, всіх типів і габаритів регулює та перевіряє апаратуру і прилади електроприводів після ремонту
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановки	3 100	ремонтувати підсилювачі, прилади світлової та звукової сигналізації, контролери, пости керування, магнітні станції; обслуговувати силові та освітлювальні електроустановки зі складними схемами вмикання
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановки	1 720	знання вимог правил техніки експлуатації електроустановок, обслуговування електричних установок на підприємстві
машиніст екскаватора	3 000	планування території,копання траншей, завантажувально-розвантажувальні роботи, технічне обслуговування екскаватора Борекс 3106(спецшасі)
Машиніст крана автомобільного	1 300	Керування автокраном з усіма видами змінного устаткування під час робіт (навантаження, розвантаження). стаж роботи від 3-х років
Машиніст у виробництві паперу, картону та виробів з них	2 000	Здійснення порізки картону та виготовлення картонних гільз
машиніст-кранівник	1 300	машиніст баштового крана, вантажно-розвантажувальні роботи на крані
мельник мінеральної сировини	2 000	розмелювання мінеральної сировини, робота на механічному обладнанні
заступник директора	10 000	заступник директора з питань забою та переробки птиці, керівництво процесами та контроль за обробкою птиці
затягувальник взуття	2 000	робота затягувальника заготовок взуття з натуральної шкіри.
знімач-укладальник у виробництві стінових та в'язучих матеріалів	1 600	зняття та вкладання металічних рамок на транспортер в відділенні формування цегли-сирцю
керуючий магазином	3 500	досвід роботи на керівних посадах в магазинах самообслуговування,обов'язкова наявність резюме,знання 1.С-бухгалтерії

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Znicze na nieistniejących już cmentarzach

Лампадки на цвинтарях, котрих уже немає

W Łucku i Beresteczku członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu zapalili znicze na cmentarzach zniszczonych w czasach sowieckich.

W Dniu Wszystkich Świętych na zdewastowany przez władze sowieckie cmentarz katolicki w Łucku, na którym w latach 70-tych urządzono Memoriał Sławy, przyszli wołyńscy Polacy – członkowie Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu. Obok cudem ocalałej kaplicy (obecnie Dom Pogrzebowy), w miejscu, gdzie kiedyś stała dzwonnica, na ziemi ułożono krzyż z płonących zniczy oraz odmówiono modlitwę w intencji zmarłych. Niszcząc tę nekropolię, władza radziecka zbudowała tu na ludzkich kościach tzw. Memoriał Sławy, typowy przykład z czasów sowieckich. Zniszczono groby, zabytkowe pomniki, krypty, polskie pochówki wojskowe, w tym groby żołnierzy Wojska Polskiego, którzy zginęli w walce z bolszewikami w latach 1919–1920 na Wołyniu.

Uczniowie sobotnio-niedzielnej szkoły Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu Oddział w Beresteczku uczcili pamięć polskich żołnierzy poległych w bitwie z wojskami bolszewickimi, która odbyła się w 1920 roku. 1 listopada 2015 r. zapalili znicze przy kościele Świętej Trójcy, w miejscu zniszczonego cmentarza wojskowego.

MW

У Луцьку та Берестечку члени Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської запалили лампадки на цвинтарях, знищених у радянські часи.

У день Усіх Святих на місце колишнього католицького цвинтаря в Луцьку, на котрому в 70-х рр. розташували радянський Меморіал вічної слави, прийшли волинські поляки, члени Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської. Біля дивом вцілілої каплиці (нині Дім пахалиди), на місці, де колись знаходилася дзвіниця, вони виклали на землі вогняний хрест із лампадок і помолилися за померлих. Радянська влада, знищуючи некрополію, спорудила там, на людських кістках, типовий взірць радянської доби, так званий Меморіал слави. Зникли могили, старовинні пам'ятники, склепи, польські військові захоронення, зокрема поховання солдатів Війська Польського, котрі загинули в боротьбі з більшовиками у 1919–1920 рр. на Волині.

Пам'ять польських солдатів, які загинули в битві з більшовицькими військами, що відбулася в 1920 р., вшанували учні суботньо-недільної школи відділу Товариства польської культури імені Еви Фелінської в Берестечку. 1 листопада 2015 р. вони запалили лампадки біля костелу Святої Трійці, на місці знищеного військового кладовища.

BM

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Monitor
Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - **Валентин ВАКОЛЮК**
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJEWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: **Walenty WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJEWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander SWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA, Natalia DENYSIUK**

Główny redaktor: **Валентин ВАКОЛЮК**
Літературний редактор: **Ядвіґа ДЕМЧУК**
Технічний редактор: **Ірина КАНАГЕЄВА**
Відповідальний редактор: **Олександр СВИЦА**
Переклад: **Світлана ПИЗА, Наталія ДЕНИСЮК**

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідectwo про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3